

www.musavat.com

MÜSAVAT

Xəbər

"Vətəndaş hüquqlarını pozduqlarına görə 2040 polis məsuliyyətə cəlb olunub" - nazir Vilayət Eyvazov

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 11 iyul 2019-cu il Cümə axşamı № 145 (7315) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

"Biz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi üçün əlimizdən gələni etməyə çalışırıq"

Prezident İlham Əliyev MEDEF-ə üzv olan şirkətlərin nümayəndələrini qəbul etdi

yazısı səh.3-də

Avropa İttifaqı ilə Bakı arasında ciddi yaxınlaşma

yazısı səh.6-da

Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla uğurlu əməkdaşlıq formatı

yazısı səh.7-də

Diplomatiyamızın 100 ili sabiq nazirlərin nəzərində

yazısı səh.10-da

Avropanın önəmli ismindən mühüm Bakı mesajları

yazısı səh.11-də

Almaniya fondlarının qayıdışı ilə bağlı danışıqlar davam edir

yazısı səh.10-da

Yol "terror"unun baiskarları - problem "Vito"lardadır, yoxsa...

yazısı səh.4-də

Rusiya 118 ton məhsulumuzu sərhəddən buraxmadı

yazısı səh.12-də

Aralıq dənizinin şərq sahilləri uğurunda mübarizə şiddətlənir

yazısı səh.15-də

Rusiya-Gürcüstan, ABŞ-İran gərginliyi Bakı və Ankaraya nə vəd edir?

yazısı səh.15-də

İşıq limitinin artırılması və uşaq pulu gözləntisi

yazısı səh.14-də

ZİYA MƏMMƏDOV "YENİ MÜSAVAT" A ELƏ ŞEYLƏR DANİŞDI Kİ... SENSASİON MÜSAHİBƏ

Sabiq nazir ibadətlə məşğul olduğu barədə yayılan xəbərləri təstiqlədi: "İbadət hər bir müsəlmanın Allah qarşısında borcudur. Mən bütün dövrlərdə ibadət eləmişəm"; o, həmçinin son təyinatlar haqda, özünün gələcək fəaliyyəti barədə açıqlamalar verdi

yazısı səh.5-də

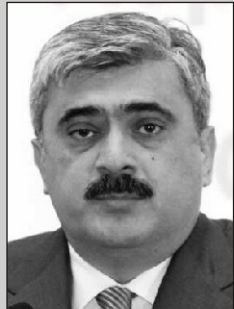
Ankara və Bakı İrəvanı tələyə salır - Ermənistanı "tərs şillə"

İşğalçı ölkə "Rus NATO-su"nda ikinci sort ölkəyə çevrilir, Azərbaycan və Türkiyə qurumda Ermənistanı nəzarət imkanı əldə edir; Rusiya və NATO Baş Qərargah rəisləri isə yenə Bakını seçir; Paşinyanın əsas təbliğat raporu: "Bizə qarşı qəsd hazırlanır..." yazısı səh.8-də

Aydın Mirzazadə:
"Təhqirlə başlayan hər hansı gərginliyin qarşısını vaxtında almaq lazımdır"

yazısı səh.9-da

Samir Şərifov:
"Qeyri-neft sektoru ölkə iqtisadiyyatının prioritet istiqamətidir"

yazısı səh.3-də

Ərdoğan Babacan-Gül-Davudoğlu "üçlüyünü" xəyanətdə ittiham etdi

yazısı səh.13-də

Prezident İlham Əliyev Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi ilə görüşdü

P Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi - Rusiya müdafiə nazirinin birinci müavini ilə NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropa-dakı Ali Komandanı arasında keçirilən görüşdə iştirak etmək üçün Bakıda səfərdə olan Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi və Rusiya müdafiə nazirinin birinci müavini Valeri Gerasimovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AzərTAC xəbər verir ki, görüşdə beynəlxalq səviyyədə mühüm danışıqların mütəmadi olaraq Bakıda aparılmasının əhəmiyyəti qeyd edilib.

Söhbət zamanı Azərbaycanla Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulanıb, hərbi və hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın genişlənməsindən məmnunluq ifadə olunub.

Görüşdə hərbi və hərbi-texniki sahədə əlaqələrin inkişaf perspektivləri ilə bağlı məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb.

Orta aylıq əmək haqqı 584 manata çatıb

Bu il iyulun 1-nə Azərbaycan iqtisadiyyatında muzdlı çalışan işçilərin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,9% artaraq 1590,7 min nəfər olub.

Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, bunun 898 min nəfəri iqtisadiyyatın dövlət sektorunda, 692,7 min nəfəri isə qeyri-dövlət sektorunda fəaliyyət göstərib.

Muzdlı işləyənlərin 21,0%-i təhsil, 18,4%-i ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 13,1%-i sənaye, 8,4%-i əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,2%-i tikinti, 6,9%-i dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6%-i nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4%-i peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1%-i kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,6%-i maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 12,3%-i isə iqtisadiyyatın digər sahələrində məşğul olub.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlı çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,9% artaraq 583,7 manat təşkil edib. İqtisadiyyatın mədəncixarma sənayesi, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olub.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

"Vətəndaş hüquqlarını pozduqlarına görə 2040 polis məsuliyyətə cəlb olunub" - nazir Vilayət Eyvazov

Daxili işlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazov Azərbaycanda səfərdə olan Avropa Şurasının İnsan Hüquqları üzrə Komissarı Dunya Miyatoviçin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) mətbuat xidmətindən Musavat.com-a verilən məlumata görə, qonaqları salamlayan nazir ATƏT-in Media və KİV azadlığı üzrə nümayəndəsi kimi əvvəllər ölkəmizə səfərləri zamanı xanım D.Miyatoviçlə keçirilən görüşlərdə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə yönəlmiş tədbirlər, bu sahədə fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması, institusional mexanizmlərin təkmilləşdirilməsi barədə aparılmış müzakirələrin çox faydalı olduğunu xatırladı.

Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin hüquq-mühafizə orqanlarının qarşısında qoyduğu ən mühüm vəzifələrdən birinin insan haqlarının qorunması olduğunu vurğulayan V.Eyvazov bu istiqamətdə Daxili İşlər Nazirliyi ilə Avropa Şurası arasında sıx və işgüzar əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlərin xüsusi əhəmiyyət daşıdığını, vətəndaşlarla kobud rəftarın və polisin nüfuzuna xələl gətirən digər neqativ halların qarşısının alınması sahəsində də davamlı iş aparıldığını nəzərə çatdırıb.

Peşəkarlığın, dünyagörüşün artırılması, beynəlxalq təcrübənin tətbiqi yönündə görülən işlərin məqsədyönlü və sistemli şəkildə həyata keçirildiyini qeyd edən nazir bildirdi ki, daxili işlər orqanlarının əməkdaşları müxtəlif ölkələrə, o cümlədən Amerika Birləşmiş Ştatlarına və Avropa dövlətlərinə təlimlər keçməyə göndərilir, təcrübəli beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə ölkəmizdə seminarlar, treninqlər, kurslar təşkil olunur. Yalnız insan hüquqları

üzrə ölkəmizdə və xarici dövletlərdə keçirilən tədbirlərdə son 5 ildə DİN-in 3 minə yaxın əməkdaşı iştirak edib.

Qonağın nəzərinə çatdırılıb ki, korrupsiya hüquqpozmaalarına şərait yaradan halların aradan qaldırılması, o cümlədən məmur-vətəndaş münasibətlərinin minimuma endirilməsi məqsədilə əhaliyə 28 istiqamət üzrə elektron xidmət göstərilir.

V.Eyvazov bildirib ki, nazirliyin "102" Xidməti-Zəng Mərkəzi" Sisteminin və "Təhlükəsiz Şəhər" Xidmətinin fəaliyyəti məhz insan amili kimi ali prinsip üzərində qurulub, DİN-də yaradılmış digər qaynar xətlər («902» və «1002»), ayrı-ayrı struktur qurumlarının elektron poçt ünvanları, sahibkarların hüquqlarının pozulması ilə bağlı müraciətlərə baxan Apelyasiya Şurası daxili olan müraciətlərin operativ həllinə, vətəndaşların məruz qaldığı hüquqazidd əməllərə qarşı təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsinə xidmət edir.

Avropa Şurası komissarının diqqətinə o da çatdırılıb ki, polis əməkdaşları tərəfindən insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının pozulması barədə müraciətlər DİN-in aidiyyəti idarəsi tərəfindən operativ, obyektiv şəkildə araşdırılır, nəticələri məruzə olunaraq müvafiq tədbirlər görülür. Təkcə son 5 il və cari ilin I yarısında vətəndaşlarla kobud rəftara, müxtəlif hüquqpozmalara, bir sözlə, vətəndaş hüquqlarını pozduqlarına görə 2040 əməkdaş intizam məsuliyyətinə cəlb olunub. Tutulmuş və ya həbs olunmuş şəxslərə işgəncə vermə və ya onlarla qeyri-insani rəftar halları qeydə alınmayıb. Qeyd olunan müddətdə beynəlxalq və yerli hüquq-müdafiə təşkilatları tərəfindən ərazi polis orqanlarının Müvəqqəti Saxlama Yerlərində (MSY) 1318 monitorinq keçirilib. Onların hamısında əsaslı təmir və yenidənqurma işləri həyata keçirilib, MSY-lər müasir videomüşahidə nəzarət kameraları ilə təchiz edilib.

D.Miyatoviç qəbula və ətraflı məlumata görə təşəkkür edib, Daxili İşlər Nazirliyi ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirdiyini, budəfəki səfərində əsas məqsədinin insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmini sahəsində hərtərəfli yardım göstərmək, bu prosesə dəstək vermək olduğunu xatırladı. O, Avropa Şurasının təşəbbüsü ilə ölkəmizdə həyata keçirilən demokratik islahatların prosesində polis orqanlarının bundan sonra da fəal iştirak edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Səmimiyyət şəraitində keçən görüşdə bir sıra digər məsələlər də müzakirə olunub, qonaqları maraqlandıran suallar ətraflı cavablandırılıb.

□ Musavat.com

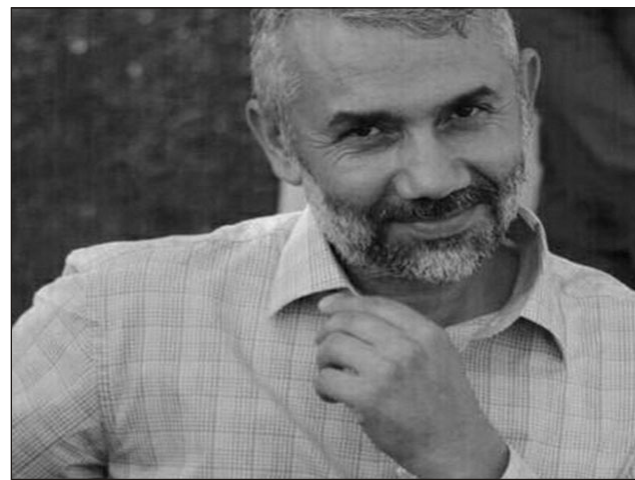
Nardaran hadisələrinə görə həbs edilmiş Əbülfəz Bünyadov azadlığa buraxıldı

Nardaran hadisələrinə görə həbs edilmiş Əbülfəz Bünyadov azadlığa buraxılıb. Bu barədə APA-ya onun vəkil Fəxrəddin Mehdiyev məlumat verib.

Vəkil bildirib ki, Ə. Bünyadov cəzasının çəkilməyən hissəsindən azad edilib.

O qeyd edib ki, Penitensiar Xidmətin Müalicə Mərkəzində Nizami Rayon Məhkəməsinin hakimi Rauf Əhmədov sədrliyi ilə keçirilən prosesdə qərar çıxarılıb.

Qeyd edək ki, bir müddət

Dərslərin hazırlanmasına xarici mütəxəssis və şirkətlər cəlb ediləcək

Azərbaycanda xarici dil dərslərinin hazırlanmasında xarici mütəxəssislərdən istifadə edilə bilər.

Bu barədə Təhsil Nazirliyindən APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib.

Məlumatda bildirilir ki, müasir tələblərə cavab verən dərslərin hazırlanması məqsədilə Nazirlər Kabinetinin 24.10.2016-cı il tarixli 611s nömrəli sərəncamına uyğun olaraq baza (ehtiyat) dərslərin hazırlanmasına başlanılıb:

"Hazırlanan baza (ehtiyat) dərslərin içərisində I siniflər üçün "İngilis dili" fəni üzrə "Happy Campers" dərsləri də var ki, o, dünya səviyyəli "Macmillan" Nəşriyyatı tərəfindən tərtib edilib. Yəni göründüyü kimi, prosese artıq başlanılıb və növbəti illərdə onun digər təhsil dövrləri üçün həyata keçirilməsi istiqamətində işlər aparılır".

Məlumatda qeyd edilir ki, dərslərin, eləcə də xarici dil dərslərinin hazırlanmasına dərslər hazırlığı sahəsində inkişaf etmiş ölkələrin, eləcə də Azərbaycan təhsil sistemində yaxın qabaqcıl ölkələrin mütəxəssis və şirkətləri cəlb edilə bilər:

"Hazırlanan dərslərlər Azərbaycanda qüvvədə olan təhsil proqramlarına (kurikulumlarına) adaptasiya edildikdən sonra onlar ekspertiza ediləcək, sınaq istifadəyə veriləcək, nəticələr mütəxəssislər tərəfindən təhlil ediləcək və dərslərlər üzərində müvafiq təkmilləşdirmələr aparıldıqdan sonra onlar kütləvi istifadəyə veriləcək".

əvvəl xəstəliyi ilə əlaqədar Ə. Bünyadovun cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad olunması ilə bağlı onun vəkil tərəfindən Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət olunub.

2015-ci il noyabrın 26-da Nardaranda keçirilən əməliyyat zamanı saxlanılan Ə. Bünyadov 15 il müddətindən azadlıqdan məhrum edilmişdi.

Xatırladaq ki, 2015-ci il noyabrın 26-da Nardaranda keçirilən əməliyyat zamanı 2 polis əməkdaşı, 4 kənd sakini ölüb, bir neçə nəfər yaralanıb. Əməliyyat nəticəsində yüzdən çox adam saxlanılıb. Onların bir hissəsi azadlığa buraxılıb, bəzilərinin isə barəsində məhkəmə hökmü çıxarılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da Fransa Sahibkarlar Təşkilatına - MEDEF-ə üzv olan şirkətlərin nümayəndələrini qəbul edib.

AzərTAc xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib:

- Mən MEDEF-dən belə böyük nümayəndə heyətini görməyə şadam. Bu, bizim əməkdaşlığımızın yaxşı nümunəsidir. Bilirsiniz ki, mən Parisdə və Bakıda MEDEF-in üzvləri ilə defələrlə görüşmüşəm. Üç il əvvəl böyük bir nümayəndə heyətinin səfərini xatırlayıram və indi müxtəlif şirkətlərin 40 nümayəndəsi ölkəmizdə səfərdədir. Bu, həqiqətən də tərəfdaşlığımızın çox yaxşı nümunəsidir. Bu, Azərbaycanda fəaliyyət göstərməyə böyük marağın olduğunu nümayiş etdirir. Sizin təmsil etdiyiniz bir çox şirkətlər ölkəmizdə müxtəlif layihələrdə artıq iştirak edir.

Azərbaycanın iqtisadi inkişafı sürətlə gedir. Hazırda biz əsasən iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi üzərində işləyirik. Çünki bu, əsas prioritetdir. Bu gün neft-qaz sektorundan asılılığın azaldılması bizim əsas vəzifəmizdir. Biz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi üçün əlimizdən gələni etməyə çalışırıq. Bu, asan deyil, lakin düşünürəm ki, biz yaxşı irəliləmişə nail olmuşuq".

Prezident İlham Əliyev bu ilin iqtisadi göstəricilərinə nəzər salaraq bildirdi ki, qeyri-enerji sektoru 3 faizdən çox artıb və kənd təsərrüfatında bu il rekord həcmdə, təxminən 13 faiz artım olub. Qeyri-enerji sənayesində isə artım təxminən 15 faiz təşkil edir. "Bu, onu gös-

Prezident İlham Əliyev MEDEF-ə üzv olan şirkətlərin nümayəndələrini qəbul etdi

"Biz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi üçün əlimizdən gələni etməyə çalışırıq, bu, asan deyil, lakin düşünürəm ki, biz yaxşı irəliləmişə nail olmuşuq"

tər ki, şaxələndirmə yaxşı nəticələr verir", - deyən dövlətimizin başçısı əmin olduğunu bildirdi ki, yerli və xarici şirkətlərin fəal iştirakı ilə Azərbaycan öz məqsədlərinə çatacaq. Prezident İlham Əliyev nümayəndə heyətinin Azərbaycanda bir çox görüşlər keçirəcəyini deyərək səfərin çox səmərəli keçəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Sonra MEDEF Biznes Şurasının prezidenti Jofrua Ru de BEZİÖ çıxış edib:

- Zati-aliləri, minnətdaram. Bizi burada qəbul etdiyinizə görə təşəkkür edirik. Burada olmaq bizim üçün böyük məmnuniyyət və şərəfdir. Şəxsən mən ilk dəfədir ki, Azərbaycanda, Bakıda səfərdəyəm. Məmnuniyyətlə qeyd etmək istərdim ki, bu, mənim Avropa İttifaqından kənara ilk səfərimdir. Mən ilk ölkə kimi Azərbaycanı seçmişəm. Bu da fransız biznes ictimaiyyətinin ölkəyə olan marağının göstəricisidir. Bildiyiniz kimi, MEDEF 170 min şirkətin üzv olduğu təşkilatdır. Bu gün mən böyük bir nümayəndə heyətinin tərkibindəyəm.

Jofrua Ru de Beziö nümayəndə heyətinə bank, tikinti, enerji, ətraf mühit, tədbirlərin təşkili, yeni texnologiya sahələrini təmsil edən şirkətlərin daxil olduğunu və onların 12 sektoru əhatə etdiyini bildirdi. "Bizim üçün bu şirkətləri dəstəkləmək və onları Azərbaycanın böyük potensialı ol-

duğuna inandırmaq çox vacibdir", - deyən MEDEF Biznes Şurasının prezidenti nümayəndə heyətində qeyri-neft sektorunu təmsil edən şirkətlərin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi.

Fransanın Azərbaycanda ki səfiri Orelia BUŞEZ fransız şirkətləri ilə yüksək səviyyədə görüşə görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkür etdi. O, fransız şirkətlərinin Azərbaycanda həvəslə fəaliyyət göstərdiklərini bildirdi. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarında iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı söylədiyi fikirlərin diqqət doğurduğunu deyən Orelia Buşez Azərbaycanda iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı artq

nəticələrin göründüyünü və bunun burada təmsil olunan şirkətlərin fəaliyyət müxtəlifliyində də öz əksini tapdığını vurğuladı. Səfir fransız şirkətlərinin Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına səmərəli töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi.

MEDEF-in beynəlxalq Fransa-Azərbaycan qrupunun rəhbəri, "SUEZ" qrupun baş direktorunun müavini xanım Mari-Anj DÖBON qəbula görə minnətdarlığını bildirərək "SUEZ" şirkətinin Azərbaycanda fəaliyyətinə verdiyi dəstəyə görə dövlətimizin başçısına təşəkkür etdi. Bir sıra yerli şirkət və agentliklərlə infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əməkdaşlıq etdiklərini deyən

Mari-Anj Döbon ölkəmizdə bu sahədə görülən işlərin iqtisadi inkişaf baxımından, həm də vətəndaşların həyatı üçün önəmli olduğunu bildirdi, "SUEZ"-in bu işlərə bundan sonra da töhfə verəcəyinə ümidvar olduğunu dedi. Mari-Anj Döbon ətraf mühitin qorunması sahəsində ölkəmizdə icra olunan layihələrə dəstək göstərməyə, bu sahədə infrastrukturun inkişafına töhfə verməyə hazır olduqlarını bildirdi.

Görüşdə enerji, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, bərpa olunan enerji, yüksək texnologiyalar və digər sahələrdə əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti və perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

"Qeyri-neft sektoru ölkə iqtisadiyyatının prioritet istiqamətidir" - Samir Şərifov

Maliyyə Nazirliyində Fransa Sahibkarlar Təşkilatına üzv olan şirkətlərin nümayəndələri ilə görüş keçirilib

Iyulun 10-da Maliyyə Nazirliyində ölkəmizdə səfərdə olan Fransa Sahibkarlar Təşkilatı - MEDEF Biznes Şurasının prezidenti Jofrua Ru de Beziönun rəhbərlik etdiyi və müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən fransız şirkətlərinin təmsil olunduğu nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan-Fransa Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyasının həmsədri, maliyyə naziri Samir Şərifov ölkəmizin Fransa ilə münasibətlərə böyük önəm verdiyini, Prezident

İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Fransaya səfərlərindən sonra iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına əlavə təkan verildiyini və hazırda bir sıra sahələrdə yeni layihələrin həyata

keçirilmə imkanlarının araşdırıldığını bildirdi.

Azərbaycan-Fransa Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyasının ölkələr arasında iqtisadi, maliyyə, humanitar və digər sahələrdə əməkdaşlığın daha da inkişafına dəstək verildiyini qeyd edən S.Şərifov iqtisadi və maliyyə dialoqunun genişləndirilməsi məqsədi ilə

iyul ayının sonunda Fransanın iqtisadiyyat və maliyyə naziri cənab Bruno Le Mairenin Azərbaycana səfərinin gözlənildiyini diqqətə çatdırıb.

Son illərdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında aparılan islahatlar, biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində görülən tədbirlər və qazanılan sosial-iqtisadi

uğurlar, ölkə və region üçün böyük əhəmiyyətə malik olan layihələr haqqında məlumat verən nazir qeyri-neft sektorunun ölkə iqtisadiyyatının prioritet istiqaməti olduğunu diqqətə çatdırıb. S.Şərifov ölkəmizdə aparılan iqtisadi islahatların nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini, Dünya Bankı tərəfindən hazırlanan "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycanın mövqeyinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdığını qeyd edib. Belə ki, hesabatda Azərbaycan dünyanın 10 islahatçı ölkəsi siyahısına daxil edilib və ən çox islahat aparan ölkə elan olunub. Bununla Azərbaycan 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yərə, MDB ölkələri arasında isə liderlik mövqeyinə yüksəlib: "Hesab edirəm ki, iki ölkənin biznes dairələri yaratmış bu əlverişli biznes mühitindən yararlanaraq böyük həvəslə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafına töhfə verəcək birgə layihələr həyata keçirməlidir".

MEDEF Biznes Şurasının prezidenti kimi ölkəmizə ilk dəfə səfər etdiyini qeyd edən Jofrua Ru de Beziö Azərbay-

cana 60 şirkət rəhbərinin təmsil olunduğu böyük nümayəndə heyəti ilə gəldiyini bildirdi. O, iqtisadi-ticarət sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişafı istiqamətləri barədə fikirlərini bölüşərək Fransanın ölkəmizlə əlaqələrin inkişafına önəm verdiyini, Azərbaycanda yaradılan əlverişli biznes və investisiya mühitinin fransa şirkətləri üçün geniş imkanlar açdığını qeyd edib: "Fransa şirkətləri Azərbaycan üçün vacib olan istiqamətləri öyrənmək, bütün iqtisadi potensialından istifadə etmələri üçün Azərbaycanda aparılan islahatlarla və inkişaf prosesləri ilə yaxından tanış olmaq niyyətindədir. Bu səfər çərçivəsində biz, həmçinin Prezident İlham Əliyevlə görüşdük və o, bizim müxtəlif sahələrə aid suallarımıza yüksək alicənablıqla cavablandırdı. Görüşdə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalından tutmuş avtomobil yolları, rəqəmsal texnologiyalar ilə bağlı müxtəlif məsələləri müzakirə etdik".

Sonra maliyyə naziri Samir Şərifov fransız iş adamlarını maraqlandıran sualları cavablandırıb.

Poeziyada yol-nəqliyyat sferasının rolu

Samir SARI

Cox paxıl camaatıq, insanların uğurlarını gözümüz götürür. Məsələn, sabiq nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun şeir yazdığı barədə xəbərlər yayılıb, hərə bir söz deyir. Biri ağız büzür, o biri şübhə bildirir, bir başqası rişxənd edir və s.

Mən şəxsən Ziya Məmmədovun şeir yazmasını ürək-dən alqışlayıram, hətta yaza bildiyinə şübhə də etmərəm.

Pafoslu çıxmasın, biz elə bir istedadlı millət ki, hər birimizin içində bir şair, bir rəssam, bir bəstəkar yatır. Bax, bəstəkar demişkən, elə Ziya müəllimin oğlu Anar müəllimin 3-4 il əvvəl yaxşı bir mahnı bəstələdiyi məlum olmadımı?

Düzdür, həmin mahnının müəllifliyi üstündə bir xeyli söz-söhbət oldu, amma məsələ çürüməmiş qaldı. Belə anlaşıldı ki, mahnını melodiyası Anara məxsusdur, oranjemani isə iddiaçı bəstəçiyə. Ya da tərsinə.

İndi sizə Ziya müəllimin şeirə, poeziyaya meyilli olmasını təsdiqləyən bir əhvalat yazacam.

Redaksiyamıza tez-tez gəlib-gedən bir şair var, indilikdə adı yadıma düşür, bir azdan Google-də axtarıb tapacam. Məşhur şairdir. 6-7 il öncə o, bir gün redaksiyamıza gəldi, dedi ki, Ziya müəllim haqqında xoş sözlər demək istəyir.

Bizim də Ziya müəllimlə problemlə vaxtlarımız idi, bərsində eyzən tənqid yazırdıq, amma şairi qıra bilmədik, dedik, de gəlsin, nə sözün vardır. O da danışdı.

Heç demə, Ziya müəllimin iştirak edəcəyi hansısa bir tədbir haqqında operativ informasiya alan şair yeni çap olunmuş kitabını da götürüb ora gedib və çıxışda cənab nazirin 4-5 metrlik audensiyasına düşə bilib. Şair naziri görün kimi səslənib ki, Ziya müəllim, sizə hədiyyəm var. Nazir səs gələn tərəfə baxıb və yanındakılara deyib ki, o kişini buraxın, yaxın gəlsin. Şair nazirə yaxınlaşıb, kitabını ona təqdim edib. Ziya müəllim gülümsər çöhrə ilə kitabı alıb, mütləq oxuyacağını, şairlə əlaqə saxlanılacağını deyib.

Məsələ bununla bitməyib, nazirin köməkçilərindən biri (Nazir müəllim) şairlə gerçəkəndə də əlaqə saxlayıb, ona "cənab nazirin sənə hədiyyəsi var" deyib və onu nazirliyə dəvət edib. Şair, əlbəttə ki, nazirin sözünü yerə salmayıb, nazirliyə gedib. Orada şairə bir zərf veriblər, Ziya müəllimin hədiyyəsi olduğu deyiblər. Şair zərfi açanda görüb ki, içində 10 dəne yüzlük dollar əskinası (bəlkə də əsginazi) var. Yeni nazir şairə 1000 dollar pul göndərib ki, o, yaradıcılıq axtarışlarını davam etdirdin.

Kasib şair nazirin bu jestindən elə rıqqətə və vəcdə gəlmişdi ki, bu barədə yazılmasını istəyirdi və biz də "Ziya Məmmədov şairə 1000 dollar pul göndərdi" başlığıyla onun söhbətini yazdıq. (Həmin yazının linki aşağıda verilir. Düzdür, qəzetdə tıklasanız, açılmayacaq, amma siz bir də bu yazının internet versiyasına baxın - https://musavat.com/news/ziya-memmedov-saire-min-dollar-gonderdi_126226.html).

Bu arada şairin adının yadıma düşməməsinin səbəbi də tapıldı. Heç demə, ağsaqqal şair bizə müsahibə verib, amma təvazökarlıq edib, adının çəkilməsini istəməyib.

Təkcə bu fakt Ziya müəllimin poeziyaya qarşı nə qədər həssas olduğunu göstərir. İndiki şairlərin yazdıqları əllərində qalır, 500 manat verib kitablarını nəşr etdirən olmur.

Yeri gəlmişkən, nəqliyyat sferasında çalışan başqa məmurların da şeir yazdığı bəllidir. Məsələn, Bakı DYP-sinin sabiq reisi Həsən Şirinovun, Bakı Metropoliteninin sabiq reisi Tağı Əhmədovun, dəmiryolçuların rəhbəri Cavid Qurbanovun şeir yazdığı ədəbi ictimaiyyətə çoxdan bəllidir.

Bu təbiidir. Yol ta qədimlərdən poetik, romantik səciyyə kəsb edir. Nəsimi əbəs yerə demirdi, "dünya duracaq yer deyil, ey can, səfər eylə". Yollar bir az istedadlı olan adama mütləq şeir yazdırır.

Amma bir məsələ var, əgər Ziya müəllim bu işlə (şairlə) peşəkar səviyyədə məşğul olacaqsız, gərək əsl şairlər kimi ədəbi tənqidlərsə də olsun. Onsuz olmaz. Mən ilk variant kimi Ziya Ucarlı tənqidi təklif edirdim. Hərçənd Ziya Ərzumanoğlu da pis səslənmiş. Yenə də özü bilər.

P.S Uşaqlardan soruşdum, kasib şairin adını dedilər, amma and verdilər ki, adını çəkməyim. Bircə onu deyə bilərəm ki, o, böyük fars şairi Şirazinin adaşdır.

Azərbaycan yollarında indi də "Mercedes Vito" və "Mercedes Viano" markalı avtomobillərin sürücüləri "terror"la məşğuldurlar.

qətinin yayınması olub.

Qeyd edək ki, "Mercedes Vito" və "Viano"larla turistlərə, yerli sərnişinlərə Avropa ölkələrində də xidmət göstərilir. Bu maşınlar keyfiyyətli he-

bölgələrdə avtovağzal xidməti yoxdur, bəzilərində tam gücü ilə işləmir:

"Dövlət Yol Polisi və Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti bu istiqamətdə işləri tək-

olur.

Ümumiyyətlə, bu sahədə vəziyyət ürəkəcan deyil. İstərsə Bakıda, istərsə rayonlarda psixopat, narkoman, dəli, sürücülük vəsiqəsi olmayan şo-

Yol "terror"unun baiskarları - problem "Vito"lardadır, yoxsa...

Mikroavtobusların yuxusuz sürücüləri gecələr qapı-qapı sərnişin yığırlar; nəqliyyat ekspertləri həyəcan təbili çalır

İnsanları yol qəzalarında qıran "Şaqman" yük maşınları, "VAZ 2107" kimi avtomobillər azmış kimi, "Vito" və "Viano"ların sürücüləri bəlaya çevrilib.

Paytaxtdan əyalətlərə işləyən bu maşınların sürücülərinin əksəriyyəti qanundan kənar daşıma fəaliyyəti göstərirlər.

Elə sonuncu hadisə - Masallı ərazisində 8 nəfəri tələf edən "Vito" mikroavtobusun sürücüsünün qanunsuz sərnişindəşimə ilə məşğul olduğu üzə çıxıb.

Onun kimi əksər rayonlardan "Vito" və "Viano"lar şəhərə sərnişin daşımaqdadırlar. Onlar əsasən gecə saatlarında və sübh vaxtı müştəriləri ev-ev, qapı-qapı götürərək yola çıxırlar.

Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Nuridə Allahyarova virtualaz.org-a bildirib ki, Bakı Beynəlxalq Avtovağzalından kənar sərnişin daşıma ilə məşğul olan Nizami Mustafayevin barəsində Dövlət Yol Polisi tərəfindən dəfələrlə cəza tədbiri də görüldü. Amma sürücü qeyri-qanuni fəaliyyətini davam etdirib.

Onun sözlərinə görə, Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti qanuni daşımalarla bağlı məsul qurumdur, qurumun qeyri-qanuni daşımalarla bağlı hər hansı qanunvericilikdə nəzərdə tutulan cəza tədbiri görmək ixtiyarı yoxdur.

Amma dəfələrlə DYP-yə qanunsuz fəaliyyət göstərən daşıyıcılarla bağlı məlumat verilib. Lakin qanunsuz daşıyıcı təkcə Masallı yolunda 8 nəfərin həyatına son qoyan N.Mustafayev deyil, onun kimi sürücülər çoxdur.

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (BDYPI) Yol-Patrol Xidməti şöbəsinin rəisi Kamran Əliyevin sözlərinə görə, qəzaları törədən N.Mustafayev və taksidə xidmət göstərən üçün Bakı Nəqliyyat Agentliyi tərəfindən fərqlənmə nişanı verilib.

Onun sözlərinə görə, qəzaların baş verməsinə səbəb sürücünün istirahət etmədən fəaliyyət göstərməsi və diq-

sab olunur. Yeni qəzalarla bağlı problem "Vito"larda deyil, onların məsuliyyətsiz sürücülərində və müvafiq qurumlardadır...

Bəs qanunsuz sərnişin daşıma xidməti necə durdurulmalı? Bu istiqamətdə hansı kompleks addımlar atılmalıdır?

"Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandıran nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert Azər Allahverənov qeyd etdi ki, aidiyyəti strukturlar ciddi tədbirlər görməlidirlər.

Onun sözlərinə görə, vətəndaşların qanunsuz sərnişindəşimə xidmətindən istifadə etməsinin yeganə səbəbi az məsrəf eləmək niyyətidir.

"Vətəndaşa maraqlı deyil ki, sürücünün sərnişindəşimə üçün lisenziyası varmı, avtomobilin texniki yararlığı hansı səviyyədədir.

Hətta "Ford" markalı maşınlar var ki, onlarda oturmaqçaların sayı normativlərdən kənar çıxıb. Vətəndaşa maraqlıdır ki, az xərc çəksin və mənzil başına tez çatсын.

Bu zaman lisenziyasız fəaliyyət göstərən mikroavtobus sürücülərinə nəzarət olmur, sürət həddini aşırırlar.

Onlara ən pis halda yol polisi cərimə yaza bilər. Əksəriyyəti də radarların harada olduğunu, yol polislərinin dayandığı yerləri bilirlər", - deyir A.Allahverənov vurğuladı.

Ekspert bildirdi ki, bəzi

milləşdirməlidir. Eyni zamanda Sumqayıtda, Gəncədə sərnişindəşimə yerli icra hakimiyyətlərinin tabeliyindədir.

Bu qurumlar da nəzarəti gücləndirməlidirlər, yeni problemə kompleks yanaşmaya ehtiyac var. Məsələn, bir müddət əvvəl Sumqayıtda tələbələrə ölümü də qanunsuz sərnişin daşımanı üzə çıxardı.

Elə sistem yaranmalıdır ki, nəzarətdən kənar sürücü olmasın. Bu gün infrastruktur, texniki imkanlar, kameralar, resurslar var".

Müsahibimiz sürücülərin qanunsuz xidmətə sürüklənən amillərin üzə çıxarılmasını vacib sayır: "Sərnişin daşıma üçün standartlar var.

Gəlir vergisi, lisenziya alınması ən vacib tələblərdir. Bu şərtlərdən yayınmaq üçün həmin fiziki şəxslər qeyri-qanuni fəaliyyət göstərirlər.

Amma mikroavtobus lisenziyalı fəaliyyət göstərən normalardan kənar çıxır. Yeni avtomobilin texniki nasazlığına, magistralda müəyyən olunmuş sürət həddinə nəzarət olunur, şikayət edildiyi halda sürücü işdən azad edilir. Bu baxımdan nəzarət güclənməlidir".

Nəqliyyat eksperti, jurnalist Elməddin Muradlı xatırladı ki, dəfələrlə qadağalar, məhdudiyətlər tətbiq edilib: "Amma nəzarət mexanizminin səngiməsində yaranan boşluqdan istifadə edənlər

ferlər var. Ona görə də bu sektorda köklü islahatlar aparılmalıdır.

Prezidentin "Yol hərəkətinin təhlükəsizliyi" barədə 5 illik imzaladığı fərman var, amma 7 ay keçir, əməli bir iş görmürük. Müəyyən ideya və sözlər səslənir. Amma qanunsuz sərnişindəşiməyə sət münasibət olmalıdır, stasional postlarda nəzarət güclənməlidir.

Sürücü sübh 4:30-da şəhərə daxil olur, bir saat sonra sərnişinləri yığıb Bakıdan çıxır. Axı bu adam cavandır, hansı peşəkarlığı var ki, belə qrafiklə işləsin?

Pul qazanmaq üçün özünü ölümə atmaq, başqalarının həyatını məhv etmək olmaz. Bəzilər yazırlar ki, ailəsini dolandırır. Səhv yanaşmadır. İndi 10 il həbsə gedəcək, kim ailəsini dolandıracaq?

Bəs ölən 8 adamın həyatını kim qaytaracaq? Bu baxımdan sürücülərin iş və istirahət rejimi ciddi şəkildə nəzarətdə saxlanmalıdır. Avtovağzalda bilirlər ki, hansı sürücü dincəlib, hansına etibar etmək olar".

Qeyd edək ki, rayon yollarında qeydə alınan qəzaların 90 faizi texniki baxışdan keçməyən, qanunsuz sərnişindəşimə ilə məşğul olan nəqliyyat vasitələrinin payına düşür. Həmin sürücülər tibbi müayinədən, avtomobilləri isə texniki baxışdan keçmirlər.

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Sabiq nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun ibadətə məşğul olması haqda xəbərlər yayılıb. Ümumiyyətlə isə Ziya Məmmədov vəzifədə olarkən də özünün və ailə üzvlərinin ibadətə məşğul olmaları xəbərləri vardı. Lakin mediada yayılan bu məlumatlara sabiq nazir uzun illər münasibət açıqlamayıb. "Yeni Müsavat" Ziya Məmmədovla telefon vasitəsilə əlaqə saxlayaraq, ondan barəsində deyilənlərə münasibət öyrənib.

- Ziya müəllim, sizin ibadətə məşğul olmağınız haqda məlumatlar yayılıb. Bu məlumatlar doğrudurmu?

- İbadət nədir? Mən molayam, nəyəm? Sən müsəlmanсан?

- Əlhəmdülillah, müsəlmanam.

- Mən də əlhəmdülillah deyirəm. Bitdi, qurtardı da. Sən ibadət nəyə deyirsən? İbadətə məşğul olmaq günahtır? Məndən nə eşitmək istəyirsiniz?

- Sizin kimi məşhur insanın barəsində istənilən informasiya maraqla qarşılanır. Həmçinin bu, bir təşviqdə. Misal üçün, insanlar biləndə ki, Ziya Məmmədov ibadətə məşğuldu, xeyli adam ibadətə gələ bilər. Yaxşı bir prosesə səbəb olarsız.

- Mən yaranandan, ağılim kəsəndən Allaha tanıyıram, Allaha bəndəlik edirəm, Onu sevirəm, əməli-saleh olmağa çalışıram. İbadət hər bir müsəlmanın Allaha qarşısında borcudur. Mən bütün dövrlərdə ibadət eləmişəm.

- Sizin babanızın şeyx olması haqda da xəbərlər var...

- Bəli, ola bilər. Hər bir müsəlmanın borcudur ki, ibadət etsin. İmanı olan insan namaz qılmalıdır.

- Xarici dövlətlərin rəhbərləri, nazirlər, baş nazirlər, hətta prezidentlər kilsələrə, məscidlərə gedir, ibadət edirlər. Azərbaycan tanınan insanları namaz qılmağa isə sanki qısqıqla qarşılanırlar. Sizcə, səbəb nədir?

- Təəssüflər olsun ki, belədir. İslama qarşı dünyada həmişə təzyiqlər, təhdidlər olub. Bütün yeni dinlərə qarşı belə münasibət olub, xüsusən İslama qarşı da belədir. Öz dedə-baba adətlərini unutmayan insanlar, bəzən hakimiyyət üçün, bəzən başqa məqsədlər üçün İslamdan çəkinirlər. Bu gün dünyada islamofobiya var. Hansı ki, bu, Allahın əleyhinə çıxmaqdır. Bu çox incə məsələdir. Bu gün Allaha ibadət etmək hər bir insanın, xüsusilə müsəl-

Ziya Məmmədov "Yeni

Müsavat"a ələ şeylər danışdı

ki... - sensasion müsahibə

Sabiq nazir ibadətə məşğul olduğu barədə yayılan xəbərləri təsdiqlədi: "İbadət hər bir müsəlmanın Allah qarşısında borcudur. Mən bütün dövrlərdə ibadət eləmişəm"; o, həmçinin son təyinatlar haqda, özünün gələcək fəaliyyəti barədə açıqlamalar verdi

manın borcudur.

İslam dininin daşıyıcısı olmağımızla hər birimiz fəxr etməliyik. Mən də fəxr edirəm. Bu həyat müvəqqətidir. Ölüm mütləqdir. Allah da xəbərdarlıq edir ki, Qiyamət günü mütləq gələcək, insan əməlinə görə sorğu-sual olunacaq, cənnət-cəhənnəm müəyyənleşəcək. Bu həyatın özü enişli-yoxuşlu yol olduğu üçün, əzablı, lənətlənmiş yol olduğu üçün çalışmaq lazımdır ki, o dünyada heç olmasa cənnəti qazansın, günahlarını yuyasın. Bu dünyada hər birimiz günah işlədə bilirik. İstədik, istəmədik, günah edə bilirik. Çalışırıq ki, həmin o günahları tövbə edib Allah qarşısında

təmizləyək.

- Allah ələ bir mükəmməl sistem yaradıb ki, bəndəsinə günahdan təmizlənmək üçün fürsət verir.

- Ona görə Rəhman və Rəhim Allah deyilir. Allah böyükdür, rəhmi də tükənməzdi. Amma cəzası da böyük olar. Allah o cəzadan saxlasın bütün müsəlmanları, Azərbaycan xalqını.

- Tanınmışların məscidə gətməsinə necə baxırsınız? Özünüz məscidə gedirsinizmi?

- Bizim prezidentimiz cənab İlham Əliyev, 1-ci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım bu siyasəti çox gözəl idarə edirlər. Dünyaya isbat edirlər ki, bizdə din azadlığı var, dözümlülük,

tolerantlıq var bütün dinlərin daşıyıcılarına. Allah Qurani-Kərimdə buyurur ki, ey insanlar, dini azad buraxın. Dinə məcburiyyət yoxdur, kim hansı dini istəyir, qoy seçsin. Özünün fərdi işidir. Cənab prezident də, Mehriban xanım da bu siyasəti Azərbaycanda gözəl şəkildə tənzimləyirlər, həyata keçirirlər. Cənab prezident də, Mehriban xanım da Kəbədə olublar, Kəbə qapılarından içəri keçiblər. Allahın izni olmasa, bu heç bir insana qismət olmaz. Bəzi vəzifəli şəxslər özləri üçün bəzən nəyisə isbat etməyə çalışırlar. Amma əslində hesab edirəm ki, insanın daşdığı dinə borcu ona xid-

mət etmək, Allaha səcdə etməkdən ibarətdir.

- Cümə günləri məscidlərə gedirsinizmi?

- Xeyr, getmirəm. Özüm özlüyümdə məşğulam dinlə, ibadətə.

- Ailə üzvləriniz necə, məscidə gedirmisi?

- Dediklərimin hamısını yazacaqsız?

- Əlbəttə.

- Mən xalqıma, dövlətimə həmişə sədaqətli olmuşam. Sədaqətimdən də geri dönməyən insanlara münasibətim çoxlarına bəllidir. Gördüyüm işlər də çoxlarına bəllidir, görüblər, qiymətləndiriblər. Allah hamısından razı olsun. Sizlərə vətənə, millətə xid-

mətinizə görə uğurlar arzulayıram. Mən Heydər Əliyev ideyalarının daşıyıcısıyam, cənab prezidentin bu sahədə həyata keçirdiyi siyasətin icraçılarından olmuşam uzun illər. Bu siyasətdən, bu sədaqətdən geri dönməyən insanam. Mən əqidəmi dəyişməyən adamam. Bunu hamı bilsin.

- Yeni vəzifə təyinatlarına münasibətiniz də maraqlı olardı.

- Hamısına uğurlar arzulayıram, təbrik edirəm. Səlahiyyət sahibi ölkə başçısıdır. Seçib təyin edibse, hər kəsə uğurlar arzulayıram, təbrik edirəm.

- Sizin yeni vəzifəyə təyinatınız gözlənilirmi?

- Mən bu haqda düşünmürəm, vallah.

- İşləmək həvəsiniz yoxdur, yoxsa təklif gəlmir?

- Mən öz missiyamı yəqin ki, yerinə yetirmişəm. Allahın ayırdığı vaxtda mən həmişə ölkə başçısının əsgəri olmuşam. Şərt o deyil ki, vəzifə tutasan. Şərt odur ki, vətəninə, millətinə, dövlətinə hörmət və məhəbbət yaşadasan.

Yeri gələndə də ədalət naminə öz sözünü deyəsən. Vətəndaş bu halda yaxşı vətəndaş olur. İndi mən də vətəndaşam, baxıram, görürəm. Oxuyuram, tanış oluram, müəyyən yerlərdə fikrimi söyləyirəm.

- Ucarda ata yurdunda yaşamağınız haqda xəbərlər də var. Bakıdan uzaqda yaşamağınız nə ilə əlaqədardır?

- Mən Azərbaycanda yaşayıram. Azərbaycanın Konstitusiyasına görə də Azərbaycan vətəndaşı ölkə ərazisində istədiyi yerdə yaşamaq hüququna malikdir. Salamət qalın.

□ Azər AYYAN,
E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Avropa İttifaqı (Aİ) Şurasının prezidenti Donald Tuskun Azərbaycanca səfəri başa çatıb. Xəbər verdiyimiz kimi, o, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə danışıqlar aparıb. Görüşdən sonra İlham Əliyev və Donald Tusk mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Azərbaycan prezidenti bəyanatında bildirib ki, bu, Tuskun ölkəmizə ikinci səfəridir. "Cənab prezidentin bugünkü səfəri bir daha onu nümayiş etdirir ki, Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin çox müsbət dinamikası var. Bu gün təkbətək və nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə görüşlərimiz zamanı biz ikitərəfli əməkdaşlığımıza dair geniş spektrli məsələləri, regional inkişaf və təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə etdik. Biz yeni sazişlə bağlı Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında davam edən danışıqları müzakirə etdik. Danışıqların perspektivləri ilə bağlı fikirlərimizi ifadə etdik. Danışıqlar uğurla davam edir. Bir çox məsələlər artıq öz həllini tapıb. Hazırda biz yaxşı tərəfdaşlıq ruhunda digər məsələlər üzərində iş aparırıq. Ötən il Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında Tərəfdaşlıq prioritetləri sənədi qəbul olundu. Bu, çox mühüm sənəddir. Burada Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığına dəstək ifadə olunur".

Dövlət başçısının sözlərinə görə, görüşdə həmçinin enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat sektoru ilə bağlı məsələlər müzakirə edildi. "Azərbaycan və Avropa İttifaqı bu sahələrdə çox konstruktiv əməkdaşlıq edir. Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi uğurla həyata keçirilir. Nəqliyyat sektoruna gəlincə, Azərbaycanda logistika və nəqliyyat sahəsinə yatırılan investisiyalar bizə mühüm nəqliyyat habına çevrilmək imkanı verib. Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub dəhlizləri ölkəmizin ərazisindən keçir. Sözsüz ki, coğrafi mövqeyimiz üstünlük yaradır, lakin nəqliyyat sektoruna investisiyalar yatırılmasaydı, coğrafi mövqeyimiz o qədər də böyük mənə kəsb etməzdi. Bu səbəbdən də son illərdə bizim bu istiqamətdəki səylərimiz artıq yaxşı nəticələr verir, Azərbaycan mühüm tranzit ölkəyə çevrilir. Gələcəkdə bizim tranzit ölkə kimi rolumuz

Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında ciddi yaxınlaşma

Tuskun Bakı səfərindən çıxan əsas nəticə; ekspert deyir ki...

sözsüz ki, artacaq. Biz digər sektorlarda da yaxşı əməkdaşlıq edirik. Ümidvarıq ki, bütün planlarımız həyata keçiriləcək. Çünki Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əlaqələr tərəfdaşlıq ruhu və qarşılıqlı dəstəyə əsaslanır. Mən bu əlaqələrin inkişafına verdiyi şəxsi töhfəyə görə xüsusilə prezident Tuska minnətdarlığımı bildirmək istərdim. O, Azərbaycandakı vəziyyətə yaxşı bələddir. Onun bizim yaxınlaşmağımızda rolu çox mühümdür. Biz də öz tərəfimizdən Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığı gücləndirmək üçün çox işlər görürük. Mən həmçinin deyirəm ki, Azərbaycan Avropa İttifaqının bir neçə üzv ölkəsi ilə strateji tərəfdaşlığa dair sənədləri qəbul edib və ya imzalayıb. Bu da bizim əməkdaşlığımıza yaxşı töhfədir, - deyir prezident qeyd edib

Donald Tuskun bəyanatında isə bildirilib ki, Azərbaycan çox nadirdir, özündə ənənə və müasirliyi birləşdirir. Bu günün mürəkkəb coğrafi landşaft-

tındakı strateji mövqeyinə görə Azərbaycan həm Şərqi, həm də Qərbi doğru baxır: "Avropa İttifaqı Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Avropa İttifaqı və Azərbaycan hər il bir-birinə yaxınlaşır. Münasibətlərimiz intensivləşib və mənəm bugünkü səfərim buna aydın işarədir. 2018-ci ildə biz tərəfdaşlıq üzrə prioritetləri müəyyən etdik və Ümumi Aviasiya Məkanı üzrə Saziş, habelə yeni Aİ-Azərbaycan sazişi üzrə danışıqlar yekunlaşmaq üzrədir. İqtisadiyyatlarımız bunlardan faydalanacaq və bizim siyasi, biznes və mədəni münasibətlərimiz dərinləşəcək. Əlbəttə ki, biz bizi sözün həqiqi mənasında birləşdirən Cənub Qaz Dəhlizini unutmalıyıq. Bu müsbət məqam tərəfdaşlığımızı daha yüksək səviyyəyə qaldırmalı, bütün xalqlarımız üçün birbaşa faydalı olmalıdır, Azərbaycanın islahatları və iqtisadi şaxələnmə prosesini müşayiət etməlidir.

Prezident Əliyevlə apardığımız müzakirələrdə mən Azərbaycanla əməkdaşlığı daha da dərinləşdirmək üçün Avropa İttifaqının hazır olduğunu bir daha təsdiq etdim və eyni zamanda bizim qanununun aliliyi, insan hüquqları və əsas azadlıqlara nə qədər böyük önəm verdiyimizi vurğuladım. Avropa İttifaqı hesab edir ki, həqiqətən açıq olan cəmiyyət uzunmüddətli sabitliyin və bütün vətəndaşlar üçün yaxşı həyatın ən gözəl təminatıdır.

Regionda sabitliyə istinad edərək biz, həmçinin həll olunmamış Dağlıq-Qarabağ münaqişəsini də müzakirə etdik. Bu münaqişə hərbi yolla yox, yalnız beynəlxalq hüququn prinsipləri əsasında siyasi yolla öz həllini tapmalıdır. Avropa İttifaqı Minsk Qrupu həmsədrliyində Helsinki Yekun Aktının əsas prinsipləri əsasında diqqətin münaqişənin ədalətli və davamlı həllinə yönəlməsini tamamilə dəstəkləyir".

Donald Tusk BBC News

Azərbaycancaya eksklüziv açıqlamasında isə bildirib ki, Azərbaycan və Aİ arasında imzalanması gözlənilən sazişdə insan haqları prioritetlərdən biridir: "Şübhə yox ki, insan haqları mənim diqqətimdədir. Mən prezident İlham Əliyevlə görüşdə bu mövzuda çox açıq idim. İnsan haqları bizim təklifimizin və gələcək müqaviləmizin əsas prioritetlərindən biridir. İnsan hüquqları ən yüksək prioritetimizdir".

Amma o, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında yeni sazişin nə zaman imzalanacağı ilə bağlı suala cavab verə bilməyəcəyini deyib. Tusk Bakı səfəri başa çatdıqdan sonra Azərbaycan dilində twitterdə status paylaşmışdır. Statusda deyilir: "Azərbaycan adət-ənənələri və müasirliyi özündə cəmləşdirən, Şərqi və Qərbi əks etdirən təkrarolunmaz bir ölkədir. İldən-ildə Avropa ilə Azərbaycan bir-birinə daha da yaxınlaşır. Bu gün mən Aİ-nin əməkdaşlığımızı daha da dərinləşdirməyə hazır olduğunu bir daha vurğuladım".

Politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Tuskun iyulun 9-da prezident İlham Əliyevlə görüşündə bir neçə amil diqqət çəkib: "Birincisi, Azərbaycanın iştirakçısı olduğu enerji layihələri və qazın Avropaya çatdırılması ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Tusk bu əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirdi və İlham Əliyevin bu istiqamətdəki səylərini dəstəklədiklərini dedi. İkincisi, İlham Əliyev diqqəti Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə və Azərbaycan torpaqlarının işğal altında qalmasına yönəltdi. Avropa İttifaqı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Bunu Avropa Parlamentinin qəbul et-

diyi qətnamələr də göstərir. Üçüncüsü, Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında strateji əməkdaşlıq sazişinin imzalanması vacibliyi vurğulandı. Danışıqlar hələ davam edir. Sənədin böyük hissəsi artıq hazırdır. Dördüncüsü, Donald Tusk İlham Əliyevlə görüşdə qanununun aliliyinə, insan haqları və digər azadlıqlara diqqətini çəkdi. Yeni Tusk demək istədi ki, Avropa İttifaqı Azərbaycanla əməkdaşlıqda enerji və təhlükəsizlik mövzularını yanaşı demokratiya məsələlərini də əsas tutacaq. Təsəffü deyil ki, Tusk prezident İlham Əliyevlə yanaşı Bakıda vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri ilə də görüşüb, fikir mübadiləsi aparıb. Tuskun səfəri sazişlə bağlı danışıqlara müsbət təsir edə bilər".

Politoloq onu da dedi ki, bu, Donald Tuskun Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti qismində Azərbaycana son səfəri olub: "Avropa Parlamentinə seçkilər keçirildi. Bu seçkilərdən sonra Avropa İttifaqı strukturlarına yeni şəxslər rəhbər seçildilər. Bu rəhbərlərin seçilməsi üçün Avropa İttifaqına daxil olan dövlətlərin hamısının konsensusu lazımdır. Belə bir konsensus əldə olundu. Buna baxmayaraq, Avropa İttifaqına hələlik rəhbərlik edən şəxslər fəaliyyətlərinə davam edirlər. Azərbaycan gələn ildən başlayaraq Avropaya qaz nəql edəcək. Digər tərəfdən, Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşları Avropa İttifaqına üzv ölkələrdir. Bu baxımdan Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında strateji sazişin qısa müddətdə imzalanması vacibdir".

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Avropa İttifaqı Prezidenti Bakıda fəallarla nə danışdı?

Zaur Əkbər: "İnsan haqları, QHT qanunvericiliyi, vəkillərin fəaliyyəti, sərbəst toplaşma və media azadlığı müzakirə edildi"

Elxan Şahinoğlu: "Tusk demək istədi ki, Avropa İttifaqı demokratiya məsələsini də əsas tutacaq"

"Avropa İttifaqı özü nümayəndə heyətini formalaşdırır. Mən həmişə onların yığıncaqlarında iştirak edirəm. Amma vaxt az idi və yarım saatlıq müzakirələr oldu. Əsasən insan haqları, QHT qanunvericiliyi, vəkillərin fəaliyyəti, sərbəst toplaşma və media azadlığı barədə fikir mübadiləsi oldu".

Bu sözləri "Yeni Müsavat" Avropa İttifaqı Şərqi Tərəfdaşlığı Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunun İdarə Heyəti üzvü Zaur Əkbər Aİ prezidenti Donald Tuskla görüş haqda danışarkən bildirdi.

Z.Əkbərin məlumatına gö-

rüşdə onunla birlikdə "Turan" informasiya agentliyinin direktoru Mehman Əliyev, vəkili Elçin Sadiqov və vətəndaş cəmiyyəti fəalları Şəhla İsmayıl iştirak ediblər.

İctimai fəal qeyd etdi ki, cənab Tuskdan xüsusi xahiş olub: "Xahiş elədim ki, demokratiya və insan haqları məsələsində Avropa İttifaqı Azərbaycan hökuməti ilə heç bir kompromisə getməsin. Şəxsi mülahizə və müşahidəmə əsasən belə başa düşdüm ki, cənab Tusk hökumətdən istədiyi cavabı almayıb. Söhbət "Şərqi Tərəfdaşlığı" çərçi-

vəsində imzalanacaq sənəddən gedir".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu isə sosial şəbəkə hesabında

qeyd edib ki, Tuskla görüşdə prezident İlham Əliyev diqqəti Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə və Azərbaycan torpaqlarının işğal altında qalmasına yönəl-

dib: "Avropa İttifaqı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Bunu Avropa Parlamentinin qəbul etdiyi qətnamələr də göstərir. Üçüncüsü, Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında strateji əməkdaşlıq sazişinin imzalanması vacibliyi vurğulandı. Danışıqlar hələ davam edir. Sənədin böyük hissəsi artıq hazırdır. Dördüncüsü, Donald Tusk İlham Əliyevlə görüşdə qanununun aliliyinə, insan haqları və digər azadlıqlara diqqətini çəkdi. Yeni Tusk demək istədi ki, Avropa İttifaqı Azərbaycanla əməkdaşlıqda enerji və təhlükəsizlik mövzularını yanaşı demokratiya məsələlərini də əsas tutacaq. Təsəffü deyil ki, Donald Tusk prezident İlham Əliyevlə yanaşı, Bakıda vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri ilə də görüşüb, fikir mübadiləsi aparıb. Digər tərəfdən, Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşları Avropa İttifaqına üzv ölkələrdir. Bu baxımdan

Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında strateji sazişin qısa müddətdə imzalanması vacibdir. Bu saziş birinci növbədə Azərbaycanla lazımdır ki, Avropa İttifaqı ilə münasibətlərin dəqiq cizgiləri müəyyənləşsin".

Onu da qeyd edək ki, Tusk Azərbaycan və Aİ arasında imzalanması gözlənilən sazişdə insan haqlarının prioritetlərdən biri olduğunu vurğulayıb. Sitat: "Şübhə yoxdur ki, insan haqları mənim diqqətimdədir. Mən prezident İlham Əliyevlə görüşdə bu mövzuda çox açıq idim. İnsan haqları bizim təklifimizin və gələcək müqaviləmizin əsas prioritetlərindən biridir. İnsan hüquqları ən yüksək prioritetimizdir".

Lakin Aİ rəhbəri təşkilatla Azərbaycan arasında yeni sazişin nə zaman imzalanacağı ilə bağlı suala cavab verə bilməyəcəyini deyib.

□ Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"

Azərbaycan dövlətinin xarici siyasəti, beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq formatları zaman-zaman həm beynəlxalq, həm yerli ekspertlər tərəfindən təqdir olunub. İqtidarın opponentləri də çıxışlarında hakimiyyətin yürütdüyü xarici siyasəti təqdir edirlər.

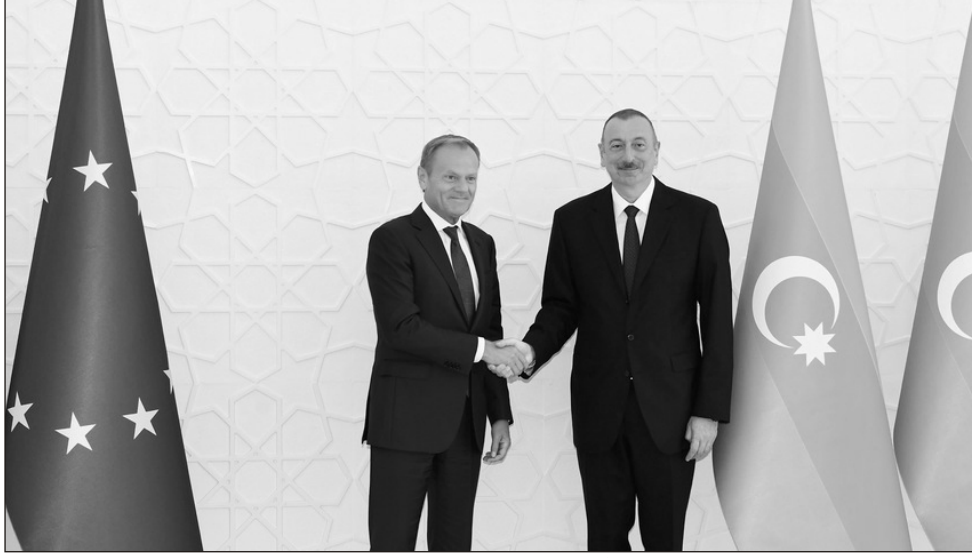
Təbii olaraq, xarici siyasətimizin prioritetlərindən biri də dünya birliyinə inteqrasiya, region ölkələri və beynəlxalq təşkilatlarla yaxından əməkdaşlıq etməkdir. Bu istiqamətdə Azərbaycanın atdığı addımlar, gördüyü işlər, əldə etdiyi nəticələr arzuolunan səviyyədedir desək, yanılmırıq. Düzdür, müstəqilliyimiz dövründə dövlətimizin səmimi davranışlarına rəğmən, bəzi beynəlxalq təşkilatlar, ayrı-ayrı iri dünyada gedən proseslərə təsir göstərə bilən dövlətlər tərəfindən qərəzli münasibətlərə, ikili standartlarla yanaşmalara da məruz qalmışıq. Bu, özünü daha çox Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı proseslərdə göstərib.

Ancaq Azərbaycan dövləti müxtəlif erməni lobbisi, ermənipərəst qüvvələrin təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən qarayaxmalara, qərəzli münasibətlərə baxmayaraq, dünya birliyinə inteqrasiyanı daha da sürətləndirməyə, beynəlxalq qurumlarla, o cümlədən Avropa və Qərbi institutları ilə əməkdaşlıqları gücləndirməyə çalışıb. Dövlət və millətimizin maraqları çərçivəsində bu yöndə davamlı şəkildə həyata keçirilən işlər göstərir ki, Azərbaycan sivil dünyanın bir parçası olaraq addımlayır və bu mövqeyindən dönməzdir.

Son illərdə Azərbaycanın beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığı daha strateji mahiyyət daşıyır və ciddi nəticələr verir. Axır illərdə Prezident İlham Əliyevin ölkədə sosial-iqtisadi, hüquq və azadlıqlar sahəsində həyata keçirdiyi islahatların bütün Qərbi və Avropa təsisatları tərəfindən alqışlanır. Təkcə son bir il ərzində atılan addımlar - vətəndaşların sosial-iqtisadi rifahının yüksəldilməsi, maaş və təqaüdlərin əhəmiyyətli dərəcədə artırılması, məhkəmə-hüquq sistemində aparılan ciddi islahatlar, geniş kəndəyişmə, əfv fərmanı, vətəndaşları 2015-ci ildən bəri sosial basqı altında saxlayan kredit borclarının dövlət hesabına silinməsi, vətəndaşlara ödədikləri artıq məbləğlərin qaytarılması və sair qərarlar əlbəttə ki, müvafiq beynəlxalq təşkilatların da diqqətindən yayına bilməzdi. Azərbaycan faktiki olaraq islahatçı ölkə kimi xarakterizə edilir.

Müşahidələr bundan ibarətdir ki, artıq beynəlxalq təşkilatlar özləri də qarşılıqlı olaraq Azərbaycanla əməkdaşlığı daha da dərinləşdirməyə çalışırlar.

Burada bir vacib məqamı qeyd edək ki, Azərbaycanın dünya birliyinə inteqrasiyası, beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq siyasəti çox inçə bir formatla həyata keçirilir. Yeni Azərbaycan yalnız Avropa və Qərbi institutları ilə deyil, dünyanın bütün qütbləri ilə bərabər şəkildə və dövlətimizin milli maraqları çərçivəsində əməkdaşlıq siyasəti yürüdü. Azərbaycan bu gün Avropa Şurasının,

Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla uğurlu əməkdaşlıq formatı

Dövlətimiz regionda və dünyada gedən proseslərin fonunda dünya birliyi və beynəlxalq qurumlarla əlaqələrini günün tələbləri çərçivəsində inkişaf etdirir; bu, bir çox ölkələrə nümunə ola bilər

BMT-nin, ATƏT-in, MDB-nin, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvüdür. Eyni zamanda Avropa Birliyi ilə əməkdaşlıq edirik, bu qurumla Tərəfdaşlıq Sazişi imzalanması üçün danışıqlar davam edir. Habelə, biz NATO ilə də tərəfdaşlıq edirik. Azərbaycan həmçinin, Qoşulmama Hərəkatının üzvüdür. Bu qurumun üzvləri hər hansı bir hərbi bloka qoşulmur, ərazisində başqa ölkələrin hərbi bazasını saxlamır və s.

Açıq, bu cür balanslı, neytral və ölkə maraqları ilə əhatələnmiş proses həyata keçirmək asan iş deyil. Bunu yerli və beynəlxalq təhlilçilər də etiraf edirlər. Ən müxtəlif ölkələr yalnız bir qütbə sığınmaqla, kiminsə forpostu və ya "yaxını" olmaqla, milli maraqlarını zərəbə altına qoyublar və zaman-zaman bunun ağır fəsadlarını yaşayıblar. Buna dair xeyli nümunələr göstərmək olar. Bu baxımdan Azərbaycanın beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığı, dünya birliyinə inteqrasiyası, dövlətlərlə əlaqələrinin inkişaf strategiyası ən uğurlu format və çoxları üçün nümunə ola bilər.

Son bir həftədə Azərbaycanın beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığında mühüm, pozitiv çalarları ilə müşayiət olunan proseslər baş verib. Hazırda bu yöndə nəzərlər daha çox bura yönəlib və biz də onlara işıq salırıq.

Öncə Avropa İttifaqı (Aİ) Şurasının Prezidenti Donald Tuskun iyulun 9-da Azərbaycana səfəri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə görüşünə nəzərə salırıq.

Donald Tuskla görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev deyib: "Mən sizin Azərbaycana bundan əvvəlki səfərinizi xatırlayıram. O vaxtdan bu yana Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan ara-

sında münasibətlər uğurla inkişaf edib.

Biz çox sayda görüş keçirmişik və çox uğurla inkişaf edən əməkdaşlığımızla bağlı geniş spektrli məsələləri müzakirə etmişik. Bu, çox sahələri əhatə edir və biz tərəfdaşlığımızı yeni səviyyəyə yüksəltməyə nail olmuşuq".

Prezident qeyd edib ki, bu görüşdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında gələcək əməkdaşlığı planlaşdıracağıq: "Əminəm ki, qarşıdakı illərdə biz tərəfdaşlığın müsbət məcrada inkişafını davam etdirəcəyik, bu da Azərbaycanın maraqlarına xidmət edir. Ümidvaram ki, uğurla həyata keçirdiyimiz bütün layihələr yaxşı nəticələr verəcək".

Donald Tusk çıxışında çox inçə və vacib məqamlara toxunub. O qeyd edib ki, Bakıda, Azərbaycanda olmaq hər zaman böyük məmnuniyyətdir: "Bu, yəqin ki, mənim Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti qismində Bakıya son səfərimdir. Mənim niyyətim Avropada bizim hamımız üçün Sizin ölkə ilə əlaqələrə sahib olmağın nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu vurğulamaqdandır. Mənim mesajım tamamilə aydındır. Mən bizim əlaqələrimizə gəldikdə, Sizin şəxsi rolunuz, şəxsi iştirakınızın nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu bilməni istəyirəm. Mən Sizin söylərinizi həqiqətən qiymətləndirirəm. Siz hər zaman çox konstruktivsiniz və Sizin çox müsbət və konstruktiv rolunuz sayəsində bizim görüşlərimiz də olduqca səmərəli keçir. Bir daha təşəkkür edirəm, cənab Prezident!"

Donald Tuskla görüşdə əlbəttə ki, əməkdaşlıq perspektivlərinə dair mühüm müzakirələr keçirilib, razılaşmalar, anlaşmalar olub və

quq və azadlıqları ehtiva etmir. Burada həm də mədəni əlaqələr də əsas istiqamətlərdən biridir. Bu xüsusda Azərbaycanın UNESCO ilə əməkdaşlığında əldə olunan faydaları xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Uğurlu əməkdaşlığın daha bir nəticəsini bu günlərdə gördük: Şəkinin tarixi hissəsi Xan Sarayı ilə birlikdə UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Bu qərar iyulun 7-də Bakıda keçirilən UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında qəbul edildi.

Nəzərə çatdıraq ki, sessiya çərçivəsində Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva UNES-

CO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycan üçün xeyli mühüm qərarlar verilib. Əlbəttə, bu işdə Mehriban Əliyevanın əməyi danılmazdır...

Azərbaycanın son illərdə daha çox qərəzli münasibətlərlə üzləşdiyi qurum Avropa Şurası Parlament Assambleyasıdır. Bu qurumda nümayəndə heyətimiz və ümumiyyətlə, Azərbaycan dövləti ermənipərəst qüvvələrin qərəzli münasibətlərinə məruz qalır. Əlbəttə, deputatlarımız onların cavablarını verir və həqiqətləri çatdırırlar. Bununla belə, həmin qüvvələr qərəzli olaraq Azərbaycana qarşı "siyasi

məhbüs" iddiası irəli sürürlər. Azərbaycan isə bu məsələdə olduqca həssas və strateji davranır. Sübut edir ki, səmimi əməkdaşlıqda israrlıdır, nəinki qəzəbli reaksiyalar, əksinə, nümunəvi davranış tərfəndir. AŞ PA-nın həmməruzəçisi Stefan Şennak bu ərəfədə gəlib Bakıda görüşlər keçirdi. Faktiki olaraq rəsmi Bakı AŞ PA-ya da özünün davranış formatını doğru seçdiyini isbatlamış oldu...

Bir neçə gün öncə Azərbaycanın daha bir uğuru ATƏT Parlament Assambleyasında oldu. Bir qədər əvvəl Qarabağ məsələsinə dair Azərbaycanın maraqlarına cavab verən, haqlı tərəf olduğunu bir daha təsdiqləyən sənəd qəbul edən ATƏT Parlament Assambleyasının rəhbər orqanlarına seçki keçirildi və Azərbaycanın millət vəkili Azay Guliyev yenidən 2022-ci ilədək ATƏT PA-nın vitse-prezidenti seçildi. Bu, bir şəxsin uğuru deyil, bütövlükdə Azərbaycan dövlətinin uğurudur.

Azay Guliyev bununla bağlı açıqlamasında xüsusi olaraq qeydlər edib. O, twitter hesabında yazıb: "İkinci müddətə ATƏT PA-nın vitse-prezidenti vəzifəsinə yekdilliklə seçilməyim ölkəmizə olan yüksək etimadın və inamın göstəricisidir. Beynəlxalq aləmdə qazanan hər bir uğurun arxasında ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin

Donald Tusk @eucopresid... · 6 ç.
Azərbaycan adət ənənələri və müasirliyi özündə cəmləşdirən, şərq və qərbi əks etdirən təkrarolunmaz bir ölkədir. İldən ilə Aİ və Azərbaycan bir birinə daha da yaxınlaşırlar. Bu gün, mən Aİ-nin əməkdaşlığımızı daha da dərinləşdirməyə hazır olduğumu bir daha vurğuladım.

7 49 115

Azay Guliyev @AzayGuliyev · 27dk
İkinci müddətə ATƏT PA-nın vitse-prezidenti vəzifəsinə yekdilliklə seçilməyim ölkəmizə olan yüksək etimadın və inamın göstəricisidir. Beynəlxalq aləmdə qazanan hər bir uğurun arxasında ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin mükəmməl və qətiyyətli siyasəti dayanır.

CO-nun Baş direktoru xanım Odre Azule ilə görüşmüşdü.

Qurumun xoşməramlı səfəri olan Mehriban Əliyeva O.Azule ilə görüşdə Azərbaycanla UNESCO arasında əməkdaşlığın bir çox sahələrdə - mədəniyyət, elm, təhsil və digər istiqamətlərdə çox uğurlu inkişaf etdiyini məmnunluqla vurğulamışdı...

Ümumiyyətlə, mədəniyyət, elm, təhsil və digər istiq-

mükəmməl və qətiyyətli siyasəti dayanır".

Yazını elə bu sitatla tamamlaymaq doğru olardı...

Qeyd: Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kəndli İnforsasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün hazırlanıb.

Elşad MƏMMƏDLİ "Yeni Məsəvat"

Hakimin oğurlanmış velosipedi

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Bütün şubalar bir güvəyə yerləşər"
(Şenderoviç)

Avropa İttifaqının Prezidenti Donald Tusk müəllimi Azərbaycana səfərinin sonuncu günü Qobustan qoruğuna apardılar, qayaüstü rəsmləri, mağara divarlarındakı keçi, öküz, yallı, gəmi, maral şəkillərini göstərdilər. Beləliklə, Donald müəllim bizim Avropaya inteqrasiyamızın uzun, məşəqqətli, keşməkeşli olacağından xəbər tutub, kürü yaxmacımdan son dişləmi alıb, Beyləqan quzusunun antrikotunu yeyib, üstündən sərini ayran içməklə mürəxxəs olub getdi. Hərçənd Tusk müəllimin həvəsi olsa qayalar arasından magistral yola tərəf boylanar və orada boz çölün ortasında ömürlük məhbusların və sairə dövlətçiliyimizə zidd şəxslərin saxlandığı Qobustan qapalı həbsxanasını görə bilərdi.

Lakin niyə qanımızı qaraldaq? Onsuz pomidor manat yarımı keçəndən kefiniz yoxdur. Deyir, guya bunun səbəbi mövsümi iqlim dəyişməsi imiş. Necə deyirlər, yağdı yağış, bitdi qamış, bitmədi pomidor. Ancaq fikirləşsən pomidorun bahalaşmasında Donald müəllim kimi çağırılmamış qonaqların rolu vardır. Biri gəlir, biri gedir... "Bəyin oğurlanması" kinosunda deyilən kimi, bizdən "yazanın əli qurusun". Biri gəlir deyir sizi YUNESKO-nun siyahısına salmışam, başqası gəlir nəzir istəyir, üçüncüsü yaxın qonşuluqdan dəm vurur. Hamısı xərcdir. Nəticədə pomidor bahalaşır. Hələ sevinmək lazımdır ki, Xaçmazın Nabrən kəndi "Dünya plyajları abidəsi" siyahısına salınmayıb, yoxsa indi Xaçmaz pomidorunun kilosunu 10 manata alırdıq. Vallah. Dünyada reket təşkilatlar, çağdaş quldur və soyğunçular çoxdur, hamısı da yetim-yesirin, kasıb-kusubun, fəhlə-kəndlilin cibinə göz dikibdir. Bunun bir oktyabr inqilabı olacaq, baxarsınız.

Havaların yağışlı keçməsi deputatların işinə də mənfi təsir göstərdi, sessiya uzanıb iyulun ortasına qədər çəkdi. Halbuki qabaqlar Günəş çıxırdı, hər gün 4-5 qanuna səs vermək olurdu. İndi isə məcburən bir saata 45 qanun düzəldirlər. İşlər yığılıb qalıbdır. Qanunları pamiqdə yetişdirmək onların keyfiyyətinə mənfi təsir göstərir, əhali arasında geni modifikasiya edilmiş (ÇMO) qanunlar yayılır, sağlamlığa, genofonda, başqa fondlara sağalmaz zərbə vurulur. Hərçənd bir deputatın açıqlamasını oxudum, deyir, guya indiyə qədər məhkəmə-hüquq islahatları lazımı qaydada aparılmır, hansısa məhkəmə hakimi cəzalanmayıbdır. Ancaq biz bu yaxında bir istintaq xəbəri aldığımızla Rayon Məhkəməsinin hakimi, həmin hakimin məsləhətçisi və bir vəkil rüşvət aldıkları üçün damlanıblar. 3 nəfər. 1 rüşvətə görə. Bəs bu məhkəmə-hüquq islahatı deyildirmi? Başqa hakimlərə də sözsüz, dərs olacaqdır. Daha onlar məsləhətçi və vəkille əlbir olub rüşvət istəməyəcəklər, yəqin tək alacaqlar. Deməli, pulun hamısı özlərinə qalacaq, mənzil şəraitləri yaxşılaşacaqdır. Yoxsa birdən xəbər lentində görürük: filan hakimin 1700 manatlıq velosipedi oğurlanıbdır. Adam xəcalətindən yerə girmək istəyir. Hakim də o cür ucuz velosiped sürər? Min yeddi yüz manat. Ölkəmizdə süpürgəçilərin orta aylıq maaşı bundan çoxdur. Eyni anda görürsən Bakıda təzə dükən açılırlar, 9 min manata velosiped satırlar. Biz nə millət ki, bizim hakimlerimiz o cür velosipedlə işə gəlib-gətməsinlər?

İnsafən deputatın intervüsündə bir təklif çox xoşuma gəldi, deyir, bizdə əxlaq polisi yaradılmalıdır. Lap mənim adamımdır! Gərək gedib ona növbəti seçkidə səs verim. Çünki mən də bu yaxında çoxlu polis növlərinin yaradılmasını təklif etmişdim.

Sözgəlişi, təzəlikcə nazirliklərin birində şöbə müdiri işləyən yoldaş da avtoqəzaya uğramışdı, maşının qiyməti hardasa 100 min manata yaxın olardı. Özü də adam məhz əhalinin sosial şəraitinə baxan idarədə işləyirdi. Sizi bilmirəm, mən çox utandım. Biz niyə yaşayırıq? Nazirliyin şöbə müdiri də o cür ucuz maşın sürərmir? Gərək onun maşını aşağısı 300 min dollarlıq bir şey olardı.

Sonda ümid edirəm, hakimin velosipedini tapıb qaytarıblar. Çünki orada-burada "İsveçdə kral saraya velosipedlə gedir" mızıldanmaqla iş düzəlmir. Burada hakim velik alır, dərhal çırpışdırırsınız. İmkan verin, biz də Avropa olaq, Donald müəllimə qonaq gedək.

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT - "Rus NATO-su") yanında müşahidəçi statusu və təşkilatda təmsil olunan ölkələrin səlahiyyətlərinin dəqiqləşməsi haqda qanun layihəsini təsdiqləmək üçün Dövlət Dumasına təqdim edib. Bu layihə ötən ilin noyabrında Astanada (indiki Nur-Sultan) KTMT sammitində qəbul edilib və şübhə yox ki, ən çox qurumun işinə pəl vurmağa çalışan Ermənistanın yeni rəhbərliyini qane etməyəcək. Söhbət tək-cə bundan da getmir.

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, artıq Paşinyan və komandasının rəsmi raporu olan "Jamanak" qəzeti narahatlıq ifadə edən məqalə ilə çıxış edib. Qəzetin yazdığına görə, layihə və onlara əlavə edilmiş protokollar üzv ölkələrin parlamentlərində qəbul olunsaydı, - buna şübhə yoxdur, - o halda Ermənistan təşkilatda Rusiya ilə eyni səviyyədə müstəqil söz sahibi hüququnu itirmiş olacaqdı. Faktiki, o, "ikinci sort" ölkəyə çevriləcək.

"Bundan əlavə, İrəvan eyni zamanda həddən artıq narahatdır ki, Azərbaycan və Türkiyə təşkilatda daimi tərəfdaş və müşahidəçi statusu qazanar. Qərbdədir ki, Astanada bu layihələrə razılıq verməklə, İrəvan Bakı və Ankaranın təşkilatda üzv olmasının yolunu açmış olub. Görəsən, rəsmi İrəvan keçən ilin 8 noyabrında bu dəyişikliklərin Ermənistan əleyhinə işləməyəcəyi haqda zəmanət alıbmı? Ermənistan qarşı yeni qəsd planı hazırlanmır ki? Aydındır ki, KTMT ilə bağlı qanunverici düzəlişlər təşəbbüsü Moskvadan gəlir. Odur ki, yə-nə sual ortaya çıxır: bu dəyişikliklərin "şiş ucu" Ermənistan-dakı inqilaba tuşlanmayıb ki və daha qlobal məqsəd güdmür ki?", - deyər nəşr son-da sual edib.

"Yeni Müsavat" bu yerde onu da xatırladır ki, "Rus NATO-su" ilə bağlı son dəyişikliklər layihəsi Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın qurumun erməni əsilli baş katibi, general Yuri Xaçaturova qarşı rəsmi Moskvadan xəbər-siz cinayət işi açması və onu həbs etməsindən az sonraya təsadüf edib. Bununla Kreml İrəvanın hərəkətlərinə qarşı hiddətini göstərməklə yanaşı, heç şübhəsiz, satellit və vassal ölkə kimi ona öz yerini göstərməyə çalışır.

Ankara və Bakı

İrəvanı tələyə salır -

Ermənistanı "tərs şillə"

İşğalçı ölkə "Rus NATO-su"nda ikinci sort ölkəyə çevrilir, Azərbaycan və Türkiyə qurumunda Ermənistanı nəzarət imkanı əldə edir; Rusiya və NATO Baş Qərargah rəisləri isə yenə Bakını seçir; **Paşinyanın əsas təbliğat raporu: "Bizə qarşı qəsd hazırlanır..."**

Azərbaycana və Türkiyəyə gəlincə, bəzi siyasi şərhçilərə görə, Moskva bu dəyişikliklərə məhz elə Bakı və Ankaranın regiondakı önəmini nəzərə alaraq, özünə daha yaxın eləmək üçün edib. Hərçənd iki qardaş ölkənin təşkilatda daimi müşahidəçi və təmsilçilik statusu hələ tam hüquqlu üzvlük demək deyil. Bakının üzvlük üçün konkret Qarabağ şərti var və bunu Moskvada da yaxşı bilirlər.

O da var ki, yeni status Azərbaycana Rusiyadan daha ucuz qiymətə hərbi texnika və silah-sursat almaq imkanı yaradacaq. Ermənistanı narahat edən həm də budur. Bundan əlavə, Azərbaycan KTMT-nin tədbirlərində iştirak və qurumun təlimlərini izləmək hüququ da qazanacaq ki, bu da Bakıya işğalçı Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi xarakterli niyyətlərini daha yaxşı izləmək, düşmənin Qarabağ-

la bağlı planlarından vaxtında xəbər tutmaq və onun KTMT-də Azərbaycan əleyhliklərinə məhz elə Bakı və Ankaranın regiondakı önəmini nəzərə alaraq, özünə daha yaxın eləmək üçün edib. Hərçənd iki qardaş ölkənin təşkilatda daimi müşahidəçi və təmsilçilik statusu hələ tam hüquqlu üzvlük demək deyil. Bakının üzvlük üçün konkret Qarabağ şərti var və bunu Moskvada da yaxşı bilirlər.

Bu arada Moskva Bakıya İrəvanı rahatsız və pərt edən daha bir addım atıb. Belə ki, Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, general Valeri Gerasimov ölkəmizə səfərə gəlib. Rusiya Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, Gerasimov Bakıda olduğu müddətdə NATO-nun Avropadakı Mütəfiq Qüvvələri Komandanlığının rəhbəri Tod Uolterslə görüşəcək. Bununla yanaşı, o, Azərbaycanın hərbi-siyasi rəhbərliyi ilə danışıqlar aparmağı planlaşdırır.

General Uolters NATO-nun Avropadakı Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin komandanı vəzifəsini bu ilin may ayında amerikalı general Kertis Ska-

parrottiden təhvil alıb. Mayın sonlarında Uolters bəyan edib ki, general Gerasimovla təmasları davam etdirəcək. "Əvvəllər mövcud olan praktika davam etdiriləcək" - o deyib.

Xatırladaq ki, ötən ilin dekabrında Valeri Gerasimov NATO Mütəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Baş komandanı Körtis Skaparrotti ilə Bakıda görüşmüşdü. Ondan əvvəl isə daha iki belə görüş reallaşmışdı. Necə deyirlər, "Görüş yerini dəyişmək olmaz!.."

Budəfəki görüş də sözsüz ki, Rusiya və NATO tərəfindən Azərbaycanın regiondakı yeri və roluna verilən önəmin, eyni zamanda, Azərbaycana olan etimadın göstəricisidir ki, bu da İrəvanda güclü qışqanclıqla yanaşı, güclü qıcıq yaratmaya bilməz. Buna Moskvanın "tərs şilləsi" də demək olar...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Artıq bir neçə gündür ki, Gürcüstanda "Rustavi 2" telekanalının aparıcısının Rusiya prezidenti Vladimir Putinə təhqir etməsi ilə bağlı məsələ hər iki ölkə mətbuatında ciddi müzakirə olunmaqdadır. Qeyd edək ki, baş verən olaydan sonra telekanalın binasının qarşısında etiraz aksiyası keçirilib və yayımın dayandırılması tələb edilib. Aksiya səbəbi ilə baş direktor Nika Qvaramia yayımın dayandırıldığını bəyan edib. Daha sonra telekanal yayımını bərpa edib. Aparıcı Giorgi Qabunanın 2 ay müddətinə kanalın efirindən uzaqlaşdırılmasına qərar verilib. Bundan başqa, aparıcının telekanalın efirində yayımlanan istənilən proqramda iştirakı da qadağan edilib. Aparıcı barədə cinayət işinin açılması ilə bağlı fikirlər də səsləndirilib.

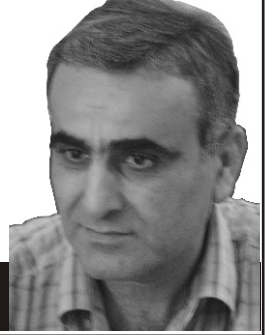
lə pisləyirəm və düşünürəm ki, jurnalist bunu etməməli idi. Putin də öz səviyyəsini saxlayaraq, jurnalistə cinayət işinin açılmasını məqbul hesab etmədi və düşünürəm ki, bu onun dövlət xadimi kimi böyüklüyünün ifadəsidir. Bu cür hallar Azərbaycanda da var. Çox təəsüf ki, mətbuatda biz bunun

görə də ağıllı siyasət yürüderək bu məsələnin üstündən keçəcək".

Sərdar Cəlaloğlu heç bir zaman jurnalist təhqiri ilə rastlaşmadığını bildirdi.

Öz növbəsində AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı da hər zaman təhqirin əleyhinə olduğunu dedi: "Əvvəla onu qeyd edim ki, istər si-

Həm Şərqi, həm Qərbi - unikallığımız üstünlüyümüzümü?

Zahid SƏFƏROĞLU
 zsafaroglu@gmail.com

Avropanın ən hörmətli təşkilatının rəhbəri Donald Tusk Bakıda pis danışmadı. Azərbaycan, Qarabağ problemi ilə bağlı bizi məmnun edəcək fikirlər söylədi. Avropa Birliyi adından ərazi bütövlüyümüzü dəstəklədiyini bəyan elədi. Onu da bildirdi ki, Azərbaycan unikal ölkədir. Özü də bunu o, doğma dilimizdə (!), öz tvitində izhar elədi.

Səbəbini isə ali qonaq belə izah elədi: "Siz ənənəni və müasirliyi birləşdirirsiniz. Bugünkü mürəkkəb geosiyasi landşaftda strateji mövqeyinizə görə həm Şərqi, həm də Qərbi baxırınsınız. Azərbaycan adət-ənənələri və müasirliyi özündə cəmləşdirən, Şərqi və Qərbi əks ehtidən təkrar olunmaz ölkədir. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan ildən-ilə bir-birinə yaxınlaşır".

Bu sözlərdə gerçəkliklə yanaşı, əlbəttə ki, sırf gələcəyə ünvanlı arzu və ümidlər də var. Amma Azərbaycan doğrudan da unikal məmləkətdir. Ən əvvəl ona görə ki, Qərbi Şərqi arasında özünəməxsus, vazkeçilməz körpü rolundadır. Bütün dinlərin, konfessiyaların, millətlərin dinc-yanaşı yaşadığı, mövcud olduğu tolerant ölkədir. Birgəyaşayışın nadir modelidir.

Müsəlman topluları içində bəlkə də ən tolerantı elə Azərbaycan xalqıdır. Eyni zamanda, biz heyretəmiz dərəcədə sülhpərvər və insanpərvər millət sayıla bilərik. Yoxsa hərbi güc tətbiq etmək imkanımız ola-ola, erməni işğalına bunca dözümlü göstərən on illərdir təcavüzkarla danışıq aparmazdıq ki.

Ancaq hər şeyin sonu gəlir. İfrat tolerantlığın bir işə yaramadığı və məğminlik kimi qəbul edildiyinin də yaxşı fərqindəyik. Yəni tolerantlıq bir millətin zəifliyi və cılızlığı kimi yox, böyüklüyü və gücü, dünyaya, insanlığa açıq olması kimi qəbul edilməlidir.

Əfsus ki, Qərbdə bu özəlliklərə yetərli diqqət ayrılmır. Konkret olaraq işğalçı Ermənistanla müqayisədə "Köhnə qitə"nin tez-tez xristian "damarı" tutur. Ədaləti unudur. "Erməni dudkası"na gedir. Halbuki Azərbaycanda Dağlıq Qarabağ ermənilərinin dini və milli azlıq olaraq tam təhlükəsiz və güvənli şəraitdə yaşayacağı və tərəqqi edəcəyini çox yaxşı bilirlər.

Biz həm də Avropaya inteqrasiyada səmimi şəkildə maraqlı olan, buna can atan bəlkə də yeganə müsəlman ölkəsiyik. Azərbaycan toplumu qədər Avropaya yaxın ikinci müsəlman xalqı varmı? Bu da bizim üstünlüyümüz, unikallığımız olmalıdır axı. Nədən Avropa buna önəm vermir, qarşıya doğru addımlar atıb köməkdarlıq göstərmir?

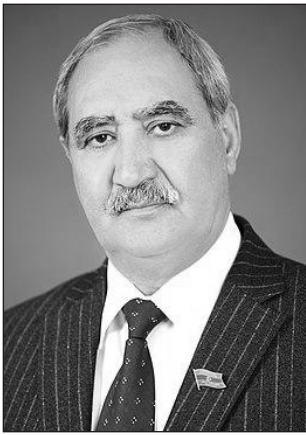
Kömək isə elə də böyük tələb olunmur: Qarabağ məsələsində xristian və işğalçı Ermənistanı yerində tutmaq yetər. İnanın ki, o halda müsəlman Azərbaycan xalqında Avropaya inam-etibar birə-beş artar. Ən ümumi, problemin dinc həlli bizim, Ermənistanın, bütövlükdə bölgənin imperiya Rusiyasından asılılığını minimuma endirər, iki qonşu ölkənin, regionun Qərbi inteqrasiyasının önünü açar. Avropa da elə bunu istəmirmi?

Bununla Azərbaycan və Ermənistanda dərin demokratik islahatların da qabağı açılmış olardı. Çünki postsovet ölkələrində demokratik sistemlərin inkişafı ən çox Rusiyani narahat edir, qorxudur. Nədən ki, sərhəd boyu demokratik rejimlərin mövcudluğu "xalqlar həbsxanası" olan Rusiyanın varlığı üçün qorxulu örnəklər sayılır...

Bizim daha bir unikallığımız: müsəlman Şərqiində məhz Azərbaycanda ilk demokratik cümhuriyyət qurulub, 2 ilə yaxın mövcud olub. Bu, cümhuriyyət tarixə həm də qadınlara ilk dəfə, ABŞ-dən da öncə (!) seçmək hüququ verən dövlət kimi düşüb. Rusiya istilasından qorxub, AXC yaxın ki, özünün progressiv Şərqi-müsəlman dəyərlərini və xüsusiyyətlərini saxlamaq şərti ilə indi Avropa Birliyinin 3-4 nüfuzlu ölkəsindən biri idi...

Sözü ona gətirirəm ki, sadalanan özəlliklər və unikallıq layiqincə dəyər almayanda, Azərbaycan xalqı konkret olaraq Qarabağ məsələsində bunu görməyəndə sövq-təbii umsuq olur, inteqrasiya yolunu, dost-müttəfiqlərini başqa geosiyasi məkanlarda axtarmalı olur...

Azərbaycan siyasətçiləri Putinin vəziyyətinə düşsəydi...

Aydın Mirzəzadə: "Təhqirlə başlayan hər hansı gərginliyin qarşısını vaxtında almaq lazımdır"

Fəzail Ağamalı: "Şəxsən mənim özüm uzun illər boyu ən müxtəlif şəkildə təhqirlərə məruz qalmışam"

Sərdar Cəlaloğlu: "Həmin gürcü aparıcı jurnalist kimi deyil, vətəndaş kimi çıxış edib"
Tural Abbaslı: "Təhqir cavabsız qaldıqda sahibinə aid olur"

Məsələyə Rusiya prezidenti Vladimir Putinin də cavabı gecikməyib. Prezident "Hər hansı cinayət işi başlamaq onun üçün böyük şərəf olar. Qoy, o, bundan sonra da işləsin", - deyərək reaksiya verib.

Maraqlıdır, Azərbaycan siyasətçiləri eynilə Putinin vəziyyəti ilə qarşılaşsaydılar, yəni jurnalist təhqiri ilə üzləşsəydilər, reaksiyaları necə olardı?

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" tanınmış bir neçə siyasətçi arasında sorğu keçirib.

Deputat Aydın Mirzəzadə sorğumuza bu cür cavab verdi: "Mən də eynilə Putinin qarşılaşdığı vəziyyətdə olsaydım, yəqin ki, sakit və təmkinli münasibət sərgiləyərdim. Təhqir, küçü ifadələri etikadan kənar münasibət Azərbaycan cəmiyyətinə xas olan məsələ deyil. Lakin ara-sıra kimə bu cür davranış nümayiş etdirirsə, bu, artıq onun xarakterinin, mədəniyyətinin göstəricisidir. Onun səviyyəsinə enmək, polemikaya girmək düzgün olmazdı. Və

yaxud ona cəza tətbiq edilməsini tələb etməyin də özü düzgün olmazdı. Hesab edirəm ki, siyasətçi, ziyalı, cəmiyyətdə üzde olan şəxslər həmişə təmkinli olmalıdır. Bu baxımdan təhqirlə başlayan hər hansı gərginliyin qarşısını vaxtında almaq lazımdır. Bunun da yeganə yolu təmkinli olmaqdır".

Aydın Mirzəzadə jurnalist təhqiri ilə qarşılaşdığıni da qeyd etdi: "Çox təəsüf ki, belə hallar olub və bu günlərdə də qarşılaşmışam. Belə ki, facebook səhifəmdə, eləcə də profilimdə ara-sıra bu cür təhqirlər, heç bir mədəniyyətə sığmayan yazılar olur. Mən, sadəcə, onları silirəm və hesab edirəm ki, millət vəkilinə hər zaman səbirli və təmkinli olmalıdır".

Deputat Fəzail Ağamalı isə istənilən bir situasiyada, vəziyyətdə təhqiri çox pis qarşıladığını bildirdi: "Təhqir acizlik əlaməti, səviyyəsizliyin göstəricisidir. Gürcüstan jurnalistinin Rusiya prezidenti Vladimir Putinə təhqir etməsini qətiyyətlə

şahidi olmuşuq. Dəfələrlə olub ki, bizdə də millət vəkiləri, o cümlədən yüksək vəzifə tutan məmurlar bu cür halla qarşılaşıb, lakin böyük nümayiş etdirərək, bu məsələyə əhəmiyyət verməyiblər. Şəxsən mənim özüm uzun illər boyu ən müxtəlif şəkildə təhqirlərə məruz qalmışam. Lakin buna qarşı təmkinlik nümayiş etdirmişəm".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun məsələyə münasibəti bu cür oldu: "Düşünürəm ki, həmin gürcü aparıcı jurnalist kimi deyil, vətəndaş kimi çıxış edib. Məlum məsələdir ki, Rusiya bu ölkənin ərazisini işğal edib və sairə. Ona görə də düşünürəm ki, aparıcı bir vətəndaş münasibəti ortalağa qoyub. Hər bir işğalçı da bilməlidir ki, işğal etdiyi ölkənin vətəndaşı ona hörmət etməz. Putin də bunu anladığı üçün qeyd edib ki, "şərhe ehtiyac yoxdur". Yəni Putin də başa düşür ki, jurnalist məhkəməyə verilsə, o da Rusiyanın işğalçı ölkə olması ilə bağlı pro-seslərə başlaya bilər. Ona

yasətdə, istər məişətdə, istərsə də digər ictimai sferalarda, ümumiyyətlə, təhqirin əleyhinəyəm. Bu məsələ həm əxlaqi, həm də hüquqi baxımdan qətiyyətlə qəbul edilən deyil. Şükür ki, hələ mənim şəxsimə qarşı Azərbaycanda fəaliyyət göstərən hər hansı bir jurnalist təhqiramiz ifadə və ya fikir işlətməyib. Belə bir hərəkətə şərait yarada biləcək addımların da olduğunu düşünürəm. Ancaq nəzərə alsaq ki, biz siyasətçilər ictimai xadimlər, o zaman belə münasibətlə hər an üzləşə bilərik. Mənə qarşı belə bir münasibət sərgilənərsə, təbii ki, ilk növbədə həmin jurnalistlə bu məsələyə səmimi ortamda şəxsən aydınlıq gətirməyə çalışaram. Daha sonra isə gerek olarsa qanunların verdiyi hüquqlarımdan istifadə edərdim. Ümumiyyətlə isə belə xoşagəlməz halların baş verməsini arzulamıram. Həmçinin belə bir deyimimiz də var ki, təhqir cavabsız qaldıqda sahibinə aid olur".

□ **Xalidə GƏRAY,**
 "Yeni Müsavat"

Gürcüstanda hansı savaş gedir?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

Gürcüstanda siyasi gərginliyin hələ ki nə ilə bitəcəyini proqnozlaşdırmaq elə də asan məsələ deyil, aydın olma budur ki, "Gürcü arzusu" üçün hakimiyyətdə qalma gündən-günə çətinləşir.

Sonuncu prezident seçkiləri zamanı B.İvanişvilinin komandası açıq şəkildə seçiciləri satın almaq yolunu tutdu - insanlara vəd edildi ki, bəs əhalinin böyük hissəsinin banklara kredit borcları ödəniləcək.

Bilmirik, Gürcüstanın hələki yeganə rəsmi milyarderi və hakim partiyanın "boz kardinal" sözünün üstündə durdu, ya durmadı, bircə onu bilir ki, əgər durmaybsa, onda bu da onun lideri olduğu partiyanın neqativinə yazılacaqdır.

Amma yenə də əksər yerli və xarici siyasi müşahidəçilər belə hesab edirlər ki, bütün hallarda növbəti "qızılqül inqilabı" olmayacaq, çünki onların fikrincə, B.İvanişvili müxalifətini iki tələbini, xüsusən də artıq növbəti parlament seçkilərinin proporsional sistem üzrə keçirilməsi haqqındaki tələbini qəbul edərək növbəti inqilabın baş vermə ehtimalını azalda bildi.

Mübahisə etməyəcəyik, amma bununla belə qeyd etmək lazım gəlir ki, siyasi həyəcanlanmalar bu gün də davam edir, protest ovqatı azalmır və hər gün daxili işlər nazirinin istefası tələbilə mitinqlər keçirilir. Burada təbii sual yaranır: Niyə görə İvanişvili öz komandasının daha bir üzvünü "qurban vermək" istəmir?

Çox təəssüf ki, hələki bu sualın tam, tükəndirici bir cavabı yoxdur. Bəli, demək olar ki, öz kadrlarını "qurban verərək" hakim partiya kadr resurslarını xərcləməli olur, amma nəzərə almaq lazımdır ki, bu resurslar heç də sonsuz deyil.

İkincisi, əgər "boz kardinal" daxili işlər naziri G.Qaxariyanı da "qurban vermək" qərarına gəlsə artıq növbəti etirazlar zamanı yeni daxili işlər naziri tərəddüd yaşaymalı, nəsə etməzdən öncə yüz dəfə ölçüb-biçməli olacaq, bu isə hakimiyyətin laxladığı dövrdə onun immunitetini bir az da azaldır.

İkincisi, artıq gürcü hadisələrinin arxasında aşkar geosiyasi izlər sezilir və bu savaş təkə "Gürcü arzusu" ilə "Milli hərəkat"ın savaşı deyil və bu qovğunun arxasında böyük güclər dayanır. Rusiya Gürcüstan əleyhinə az qala, hər gün bir mədudiyyət qəbul edir. İki ölkə arasında pul köçürmələri faktiki olaraq dayandırılıb, turistlərin də səfərlərinə "stop!" deyilib və nəhayət, gürcü mallarına yasaq elan olunubdur...

Axi nə baş verir? Məsələ bundadır ki, Gürcüstanın və Ukraynanın bilavasitə iştirakı ilə Qara dəniz tədrisən NATO və ABŞ-in nəzarətinə keçir. Rusiyalı analitiklər hələ xeyli vaxt bundan əvvəl "ağlaşdırlar" ki, ölkələri Şimal dənizinin arxasında Qara dənizi də itirir.

Qeyd etmək lazımdır ki, prezident D.Trampın həmkarı V.Putinə ünvanlanan simpatiya dolu bəyanatlarına paralel olaraq ABŞ dövlət maşını öz işindədir - Vaşinqton artıq Gürcüstanı, Moldovanı və Ukraynanı Rusiyadan tamamilə uzaqlaşdırmaq yolunu tutubdur.

Hazırda ABŞ dövlət departamenti möhtəşəm plan üzərində işləyir və onu adı da təxminən belədir: "Post-sovet məkanında Rusiyanın təsirinə azaldılması".

Artıq bu məqsədlə ABŞ 2020-ci ildə 660 milyon dollardan artıq vəsait xərcləmək niyyətindədir. Məqsəd də bir daha deyirik ki, bu ölkələrin siyasi, iqtisadi, energetik və informasiya təhlükəsizliyini təmin etməkdir.

Deyək ki, bu proses bir az da bundan əvvəl başlayıbdır - daha üç post-sovet ölkəsi, məşhur "GUAM üçlüyü" Moskvanın nəzarətindən tamamilə çıxmaqdadır. Məsələn, Moldovanın ixarcıncın 70 faizi AB ölkələrinə, yalnız 16 faizi Rusiyaya yönəlibdir.

Gürcüstandakı etirazların tele-kanallara da yol tapması o deməkdir ki, biz faktiki olaraq Gürcüstanla Rusiya arasında növbəti müharibənin - bu dəfə hibrid müharibəsinin şahidləriyik. Kremldə başa düşürlər ki, Qara dənizdən sonra növbə Azov dənizinə çatacaq və Rusiya NATO -nun hərbi gəmilərinin əhatəsində qalacaq.

Ehtimal var ki, bu müharibənin qurbanı təkə daxili işlər naziri G.Qaxariya yox, B.İvanişvilinin bütün komandası olacaq, hansı ki, nə ölkənin, nə də onun vətəndaşlarının etimadını doğrultmadı: bəli, onlar neinki sovet dövrünün zavod və fabriklərini işə sala bilmədilər, həm də Rusiya ilə normal münasibət qurmağı bacarmadılar. Üstəlik, bu da azmış kimi, "Gürcü arzusu"nun sayəsində prezident olan S.Zurabişvili özünün anti-Rusiya ritorikasına görə M.Saakaşvili tərəfdarlarından geri qalmır və bir ifrat qərbçi, fransız xanımı təsiri bağışlayır.

Odur ki, gürcü hadisələrinin nöqtəsini qoymaq hələ tezdir - siyasi narazılıqlar hələ indi-ndi güclənir və hələ məlum deyil siyasətin rəqqası hara istiqamət götürəcək?

Aydın olan bir məsələ var: bu hadisələrin arxasında tamamilə real geosiyasi ambisiyalar dayanır, hətta ola bilsin, bu, Cənubi Qafqaz və ya Qara dəniz həvəsi uğrunda savaşıdır - o savaş ki, vaxtilə politoloqlar bu haqda fərziyyələr irəli sürməyi sevirdilər. Bəli, bir daha deyirik ki, bu təkə "Gürcü arzusu" ilə "Milli hərəkat"ın qarşıdurması deyildir, Qərblə Rusiyanın savaşıdır...

Bu diplomatiyanın bir əsrlik yaşı tamam oldu. Azərbaycanın diplomatik xidmət orqanları 1919-cu ildə yaradılıb. Prezident İlham Əliyevin 2007-ci ildə sərəncamı ilə hər il 9 iyul Azərbaycan diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı kimi qeyd edilir.

İyulun 8-də dövlət başçısı 100 illik yubiley münasibətilə Xarici İşlər Nazirliyinin, səfirliklərin və nümayəndəliklərin əməkdaşlarına, xarici siyasət sahəsində çalışan şəxslərə təbriklərini çatdırıb. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, AXC-nin mövcudluğu zamanı Bakıda 16 dövlətin, o cümlədən ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa, İtaliya, İsveç, İsveçrə, Belçika, İran, Polşa, Ukrayna və digər ölkələrin diplomatik missiyaların fəaliyyət göstərib. AXC hökuməti, öz növbəsində Gürcüstan, Ermənistan, Türkiyə, Ukrayna və digər ölkələrdə diplomatik və konsulluq missiyalarına malik idi.

Azərbaycanla Ermənistan arasında birbaşa diplomatik münasibətlərin yaradılması isə yalnız 1919-cu ilin əvvəlində mümkün olub. Həmin vaxtdək Ermənistanla yazışmalar Azərbaycanın Gürcüstandakı diplomatik nümayəndəliyi vasitəsilə həyata keçirilib. Azərbaycanla Ermənistan arasında diplomatik yazışmalara aid sənədlər əsasən Xəlf Cümhuriyyəti Xarici İşlər və Müdafiə nazirliklərinin fondlarında, Azərbaycanın Gürcüstandakı daimi nümayəndəliyinin fondunda və Sovet Azərbaycanı Xarici İşlər Komissarlığının fondlarında saxlanılır.

1918-ci il mayın 28-də dövlət müstəqilliyinin elan edilməsindən yarım ildən artıq vaxt keçməsinə baxmayaraq, Ermənistanla Azərbaycan arasında birbaşa diplomatik münasibətlər qurulması mümkün olmamışdı.

Müstəqil Azərbaycanın ilk xarici işlər naziri isə Hüseynağa

Sadıqov olub. O, modern.az-a geniş müsahibəsində bildirib ki, çox kiçik heyətlə işə başlayıblar:

"13 nəfər işçi idik. Bu sıraya həm sürücü, həm də xadimə daxil idi. Açıq deməliyəm ki, orada çalışan diplomatlar imkanlı ailələrin uşaqları idi. Təəssüf ki, savadsızlar da vardı. Dağılıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı mətbuata açıqlama hazırlayan eləsi vardı ki, bir yazıda 20-25 səhvə yol verirdi.

Mirzəzadənin, Fəxrəddin Qurbanovun və başqalarının adlarını çəkmək olar".

Sabiq nazir XİN rəhbəri Elmar Məmmədyanın fəaliyyətinə belə qiymət verir: "Bu haqda danışmaq etik baxımdan düzgün olmaz. Əvvəla, mən nazir təyin edildəndə Elmar Məmmədyanov artıq nazirlikdə işləyirdi. Bircə onu deyə bilərəm ki, nazirliyin fəaliyyətini dəstəkləyirdim. Təbii,

yasının nailiyyətləri və problemləri göz qabağındadır. Keçmiş nazir hesab edir ki, Azərbaycan müstəqil dövlət kimi dünyada öz yerini tutub, hörmət və nüfuz qazanıb: "Xalqın tarixi, varlığı və mentaliteti xarici siyasətdə təbliğ olunub. Amma əsas problem Ermənistan-Azərbaycan münasibətinin həll olunmamasıdır. Bu istiqamətdə diplomatiyaya aid işlər görülüb. Ermənistanın işğalçı

Diplomatiyamızın 100 ili sabiq nazirlərin nəzərində

Hüseynağa Sadıqov: "Nazirliyin fəaliyyətini dəstəkləyirəm, amma tənqidi baxışım da var"

Tofiq Zülfüqarov: "Ermənistan-Azərbaycan münasibəti ilə bağlı diplomatiyaya aid işlər görülüb"

Hüseynağa Sadıqov

Tofiq Zülfüqarov

Bizə həm də kadrlar lazım idi. Nazirliyə işə qəbul olunmuş ən yaxşı kadrlar sırasında Xələf Xələfovun, Samir Şərifovun, Nadir Hüseynovun, Araz Əzimovun, İbrahim Hacıyevin, Tofiq Zülfüqarovun, Faiq Bağirovun, Pərvin

tənqidi baxışım da var".

Bəs bugünkü diplomatiyamızın vəziyyəti necədir, nələrinə nail ola bilməmişik?

Sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Azərbaycan diplomati-

siyasətini həm hüquqi, həm siyasi baxımdan dəstəkləyən mənfi halların qarşısı alınıb, beynəlxalq qurumlar ərazi bütövlüyümüzü tanıyır. Amma hərbi işğal aradan qalxmayıb. Əsas problem də bundan ibarətdir ki, işğal qalmaqdadır".

T.Zülfüqarov hesab edir ki, beynəlxalq qurumlar Ermənistanla lazımi səviyyədə təsir etmir: "Bəzən tənqid edirlər ki, danışıqlar nəticə vermür. Axi bu danışıqlarda iki tərəf iştirak edir və bir tərəf razılaşmır. Siyasi dövrün əsas nəticəsi budur ki, Azərbaycan ictimaiyyəti artıq güc təbiiq olunmadan işğalçının torpaqlarından rədd olmayacağını başa düşüb. Biz bu reallığı görməliyik və həqiqətdən irəli gələn vəzifələri yerinə yetirməliyik".

□ Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"

Almaniya fondlarının qayıdışı ilə bağlı danışıqlar davam edir

Novella Cəfəroğlu: "Onlarla daha sıx hökumət strukturları işləməlidirlər, sonra QHT-lər"

Almaniyanın Azərbaycanadakı səfiri Mixael Kindsqrab bu ilin aprelinde mətbuat konfransında Berlinin rəsmi Bakı ilə Azərbaycanla Almaniya siyasi fondlarının fəaliyyətinin bərpasını müzakirə etdiyini və müsbət nəticələrə ümid bəslədiyini açıqlamışdı. O qeyd etmişdi ki, ölkəsi Fridrix Ebert, Fridrix Nauman və Henrix Böll kimi siyasi fondların Azərbaycanda fəaliyyətinin bərpasını istəyir. Bununla bağlı danışıqlar aparılır. Ümid edilir ki, müsbət nəticə əldə olunacaq.

Səfirin Almaniyanın rəsmi Bakı ilə Azərbaycanda Almaniya siyasi fondlarının fəaliyyətinin bərpasını müzakirə etdiyi barədə açıqlaması sözügedən məsələdə yaxın zamanlarda real addımların olacağı ehtimalını yaratmışdı. Lakin açıqlamanın verilməsindən üç ay keçsə də hələ ki Almaniya siyasi fondlarının fəaliyyətinin bərpası reallaşmayıb.

Qanunvericilikdə xarici QHT-lərin Azərbaycanda filial və nümayəndəliyinin yaradılması ilə bağlı tələblər var. Onların filial və

Novella Cəfəroğlu

nümayəndəlik yaratmaq hüququ mövcuddur. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda beynəlxalq təşkilatların, istər kommuniya, istərsə də qeyri-kommuniya təşkilatı olan qanunvericiliyə uyğun olaraq nümayəndəlik və ya filial yarada bilərlər. Kommuniya təşkilatı ilə bağlı fərqli qaydalar var və onlar Vergilər Nazirliyində qeydə alınır. Bu qeydiyyat çox sadədir və elektron müraciətlər bir neçə saat ərzində həll olur. Amma qeyri-kommuniya təşkilatları,

fondların Azərbaycanda qeydiyyatdan alınması "Qeyri-Hökumət Təşkilatları haqqında" Qanuna uyğun olaraq müəyyənləşdirilib. Bunun üçün əvvəl Azərbaycanın müvafiq qurumları ilə saziş imzalanmalıdır. Sonra isə növbəti addım onların qeydiyyatdan keçməsidir. Hüquqşünaslar bildirir ki, bu bir az mürəkkəb, vaxt tələb edən prosedurdur. Amma Azərbaycanda artıq bir çox xarici təşkilat, o cümlədən "British Council" bu formada qeydiyyatdan

keçib. Alman İnkişaf Fondu (GIZ) Azərbaycanda fəaliyyət göstərir. Bir neçə təşkilatla artıq saziş imzalanıb və onlar qeydiyyatdan keçmə mərhələsindədir.

Siyasi fondların qayıtmasına nail olunacağı, bu, artıq məsələnin digər tərəfidir. Çünki adından da göründüyü kimi, siyasi məsələdir. Hökumətdə də siyasi fondların Azərbaycana qayıtmasının tərəfdarları ilə yanaşı əleyhdarları da var. Bunu da onlarla əlaqələndirirlər ki, həmin fondlar burada hökumətin əleyhinə işləyir, inqilab hazırlayır, ancaq hakimiyyəti devirməklə məşğul olurdular. Qərbin, o cümlədən də Almaniyanın fondları qayıdarsa, ictimai təşkilatların, siyasi partiyaların fəaliyyətində canlanma ola bilər.

Tanınmış hüquq müdafiəçisi, Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarını Müdafiə Cəmiyyətinin sədri Novella Cəfəroğlu isə uzun illər Azərbaycanda fəaliyyət göstərən və son illərdə ölkədən gətirməli olan beynəlxalq təşkilatların, fondların geri qayıtmasının şərait yaradılmalıdır: "Həmin təşkilatların geri qayıtması ona görə lazımdır ki, onların burada mövcudluğu, burada işləməyi Azərbaycana əlavə bir beynəlxalq dayaq idi. İndiki həssas beynəlxalq vəziyyətdə Avropa fondlarının, o cümlədən ABŞ institutlarının geri qayıdışı burada işləməyi ölkəmiz üçün çox vacibdir. Onlarla daha sıx hökumət strukturları işləməlidirlər, sonra QHT-lər".

□ Etibar SEYDİDAĞ, "Yeni Müsavat"

Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Donald Tuskun təzəcə başa çatan Bakı səfəri bir sıra diqqət çəkən detallarla yadda qaldı. Hər şeydən öncə bizi maraqlandıran təbii ki, ali qonağın Azərbaycanın əsas problemi olan Qarabağ probleminə, işğal məsələsinə təmsil elədiyi təşkilat adından sərgiləyəcəyi mövqe idi.

Bu mövqe əslində bəllidir. Avropa İttifaqı özünün əsas orqanı olan Avropa Parlamenti səviyyəsində qəbul elədiyi bəyannamə və digər sənədlərdə ölkəmizin suverenliyi və ərazi bütövlüyünə daim dəstək ifadə edib. Hazırda üzərində tamamilə işləri gedən Brüsselə Bakı arasında Tərəfdaşlıq Sazişində də, heç şübhəsiz, eyni yanaşma əksini tapacaq.

Nə xoş ki, bu mövqe bir daha Azərbaycanda nümayiş etdirildi. Aydın ki, Dağlıq Qarabağ konfliktinin həlli ilk növbədə

Ermenistanın Azərbaycana qarşı əsassız ərazi iddiasından imtinadan başlamalıdır. Bu, olacaqsa, o zaman münaqişənin dinc həll yolunun önu açılacaq. Təəssüf ki, rəsmi İrəvanın mövqeyi hələ ki bunu istisna edir. Ermənistan bacardıqca işğal rejimini, status-kvonu uzatmağa çalışır - o ümidlə ki, nə vaxtsa dünya birliyi işğal faktını qəbul edəcək və Azərbaycan torpaqlarının ilhaqı rəsmiləşəcək. Lakin 30 illik zaman göstərdi ki, ermənilər boşuna

İrəvanda təlaş: Tiflis Qarabağı "yandıra" bilər

Ermenistanda bu günlərdə Gürcüstanda baş verən hadisələrlə bağlı ciddi narahatlıq keçirirlər. Bir çox erməni ekspertləri hesab edir ki, Gürcüstandakı qeyri-sabitlik iqtisadi baxımdan zəif ölkələr üçün olduqca təhlükəlidir. Demək olar ki, bütün qonşularına qarşı ərazi iddiaları olan Ermənistan Gürcüstandakı xaosdan daha çox əziyyət çəkə bilər.

Bu məsələyə münasibət bildiren Ermənistan Demokratik Partiyasının lideri Aram Sərkisyan Gürcüstandakı proseslərin bütün regiona, o cümlədən Ermənistana da təsiri olacağını qeyd edib (axar.az). Onun sözlərinə görə, regionda sabitliyi poza biləcək istənilən addım Qarabağda ciddi nəticələrə səbəb ola bilər. Partiya sədri bununla bağlı Ermənistan hökumətini Qarabağda sabitliyin pozulmasına imkan verməməyə çağırıb.

"Hazırkı şərtlərdə Ermənistan hökuməti Ermənistanın və Dağlıq Qarabağın təhlükəsizliyini təmin edəcək addımlar atmalıdır" - Sərkisyan bildirib.

İrəvanla Moskva arasında münasibətlərə toxunan Sərkisyan qeyd edib ki, iki ölkə arasında əməkdaşlıq hakimiyyətin sükanı arxasında kimin oturmasından asılı deyil. Onun sözlərinə görə, bütün bunlar Ermənistan üçün dərs olmalıdır və İrəvan qonşu ölkənin təcrübəsinə əsaslanaraq cəmiyyətin parçalanmasına səbəb olmayacaq xarici siyasət aparmalıdır. "O cümlədən siyasi spekulasiyalara məşğul olan bir sıra vətəndaşlarımızın fəaliyyətlərinin necə təhlükəli olduğunu anlamalarını istədim. Cəmiyyət Qərb və rusiyayönlülərə parçalana bilər. Gürcüstandakı hadisələr hər birimiz üçün dərs olmalıdır", - deyə o əlavə edib.

Avropanın önəmli ismindən mühüm Bakı mesajları: ərazi bütövlüyü, dinc həll yolu...

Qarabağ probleminin müharibəsiz çözümlü mümkünmü? **Politoloq:** "Təmas xəttində vəziyyət fırtınadan öncəki sakitliyi xatırladır..."

gözləyirlər. Belə bir şey olmayacaq. Ona görə ki, Bakı heç vaxt öz ərazisində ikinci, qondarma erməni dövlətinin qurulmasına razı olmayacaq. Bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə ən yüksək tribunalardan da bəyan edib.

"Status-kvonun dəyişməsi Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsinin başlanması deməkdir". Bunu İlham Əliyev Bakıda Donald Tuskla mətbuata bəyanatlarla çıxışı zamanı deyib.

"Cənab prezidentlə təkbə-tək görüşümüz zamanı mən ona Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı mövqeyimiz barədə məlumat verdim. Münaqişə Azərbaycan ərazi bütövlüyü çərçivəsində və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə əsasən həll olunmalıdır. Uzun illərdir ərazilərimiz erməni işğalı altındadır. Bir milyondan çox qaçqın və məcburi köçkünün bu təcavüz və işğaldan əziyyət çəkir. Bizim qəti mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Söylərimiz münaqişənin ən tez zamanda həllinə yönəlib", - deyə dövlət başçısı qeyd edib.

Prezident haqlı olaraq vurğulayıb ki, münaqişənin indiyədək həll olunmamasının təsəbbübi Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqe tutmasıdır: "Qeyd etməliyəm ki, beynəlxalq ictimaiyyətin və ATƏT-in Minsk Qrupunun səyləri münaqişənin ən tez zamanda həllinə yönəlməlidir. Status-kvo qəbul edilməzdir və

dəyişməlidir. Status-kvonun dəyişməsi Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsinin başlanması deməkdir".

Təqdirəlayiqdir ki, birgə mətbuat konfransında Avropanın ən nüfuzlu qurumunun rəhbəri də Bakının mövqeyinə dəstək ifadə edib. Belə ki, Donald Tusk konfliktin məhz Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində həllinin vacibliyini vurğulayıb. Sita: "Avropa İttifaqı Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Azərbaycan unikalıdır. Siz ənənəni və müasirliyi birləşdirirsiniz. Bugünkü mürəkkəb geosiyasi landsaftda strateji mövqeyinizə görə həm Şərqi, həm də Qərbi baxırırsınız".

Bununla belə, qonaq konfliktin müharibə yolu ilə həllinin mümkün olmadığını da söyləməyi unutmayıb. Sita: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hərbi yolla həlli yoxdur, yalnız beynəlxalq hüququn prinsiplərinə uyğun siyasi yolla həll oluna bilər. Avropa İttifaqı Minsk Qrupu həmsədrlərinin Helsinki Yekun Aktının başlıca prinsiplərinə əsaslanan ədalətli və dayanıqlı çözümə yönələn səylərini hərtərəfli dəstəkləməkdə davam edir. Biz bütövlüklə gərginliyin sən-giməsindən razıyıq, amma təmas xəttindəki son ölümlərdən həmsədr kimi biz də narahatlıq keçiririk. Sülhə yol açan, səmərəli danışıqlar üçün zəmin yaradan ab-havanın bərpası ilə yanaşı, təmkinli olmağa da müvafiqdir. Avropa İttifaqı da sülhün bərqərar olunmasına dair addımları

dəstəkləyərək əhalini barışığa hazırlamaqla bağlı konkret tədbirlərə dəstək verməyə hazırır", - Avropa İttifaqı Şurasının rəhbəri vurğulayıb.

Lakin artıq vurğulandığı kimi, xalqların sülhə hazırlanması ilk növbədə erməni xalqından başlanmalıdır. Çünki işğalçı ölkə məlum. O da məlumdur ki, baş nazir Nikol Paşinyan dönməndə işğalçı tərəfdə "Azərbaycana bir qarış da torpaq qaytarla bilməz" absurd yanaşması daha da populyarlaşmış Ermənistanda həttə Dağlıq Qarabağ ətrafında ermənilərin heç vaxt yaşamadığı rayonların bir neçəsinin boşaldılması variantı belə süngü ucunda qarşılanar və ölkə rəhbərliyi tərəfindən təqdir edilir.

Belə olan surətdə sülh yolu ilə həll necə mümkün ola bilər? Reallıq belədir ki, 26 ildir sülh haqda verilən quru bəyanatlar münaqişənin həllinə heç bir təsir göstərməyib. Demək, Azərbaycanın güc tətbiqi ilə konfliktin həll eləmək variantı öz aktuallığını saxlayır.

"Azərbaycan ordusunun antiterror əməliyyatlarına hazır olması Ermənistanı narahat edən amillərdən biridir". "Yeni Müavət" in məlumatına görə, bunu Teleqraf.com-a politoloq Arzu Nağıyev deyib.

"Təəssüf ki, müharibə şəraiti davam edir, itkilərin və şəhidlərin olması qaçılmazdır. Amma bəzən də o təəssürat yaranır ki, sanki fırtınadan öncəki sakitlikdir. Buna görə də Ermənistan tərəfi nəhayət başa düşməlidir ki, işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsi üçün istənilən addım atıla bilər. Ke-

çirilən son təlimlər də bir daha göstərdi ki, Azərbaycan ordusu istənilən antiterror əməliyyatlarına başlamağa hazırdır", - deyə politoloq qeyd edib.

Ekspert Ermənistan daxilindəki ictimai-siyasi vəziyyətə də diqqət çəkib: "Dağlıq Qarabağ separatçıları ilə Nikol Paşinyan arasında bir uçurum var. Əvvəllər bir güllə atılarda bu, gah Qarabağdakı separatçılara, gah da Ermənistan ərazindəki hərbi birləşmələrə bağlanılırdı. Yeni bu sakitliyi separatçılar və tərəflər arasında yaranmış mübahisənin nəticələrindən biri kimi də qəbul etmək olar. Eyni zamanda ermənilər artıq tərribata əl ata bilmirlər. Çünki hansısa tərribat cəhdində Azərbaycan ordusunun hərbi variantı əl atacağından çekinirlər".

Politoloqun sözlərinə görə, hazırda yay mövsümü olduğu üçün bəzən hərbi əməliyyatların keçirilməsi mümkün olmur. "Yeni bu da cəbhədəki sakitliyə birbaşa olmasa da, dolaylı yolla təsir edən amillərdən biridir. Hesab edirəm ki, aparılan danışıqlara paralel olaraq, atəşkəs rejiminə riayət olunsun, bu, müsbət atmosferin yaranmasına təkan verə bilər. Lakin atəşkəsə mövcud status-kvonu saxlamaq məqsədilə riayət olunursa, əlbəttə, bu, xoşagəlməz hal deyil".

Məsələ də ele ondadır. Bakı atəşkəsə ədalətli sülh anlaşmasına aparan vasitə kimi baxır, İrəvan isə işğal rejimini uzatmaq yolunda hədəf kimi. Sülh yolunu əlçatmaz edən də ele budur - düşmənin dinc anlaşmada, böyük sülh sazişində maraqlı olmaması...

İçdiyimiz suyun mənbəyində bir gün

Kür Sütəmizləyici Qurğular Kompleksindən reportaj

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən mərhum prezident Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsinin 50 illiyi münasibətilə Hacıqabulda yerləşən Kür Sütəmizləyici Qurğular Kompleksinə mediatur təşkil edilib.

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşının da qatıldığı mediaturda kompleksin işi ilə yaxından tanışlıq olub. Jurnalistlərə bildirilib ki, Heydər Əliyevin içməli su sektorunda şah əsəri olan Kür Sütəmizləyici Qurğular Kompleksi bu gün ölkənin böyük bir hissəsini keyfiyyətli içməli su ilə təmin edir. "Azərsu" ASC sədrinin baş müşaviri Təliman Ağayev jurnalistlərə məlumat verərək söyləyib ki, ötən əsrin 70-ci illərinə qədər Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasındakı digər yaşayış məntəqələri içməli su ilə "Şollar", İkinci Bakı su kəmərləri və Ceyranbatan sütəmizləyici qurğuları hesabına təchiz olunurdu:

"Bakı və Sumqayıtın sürətli inkişafı, yeni sənaye müəssisələrinin yaradılması mövcud tələbatı ödəmədiyindən əhalinin içməli su təminatında ciddi çətinliklər yaranırdı. Belə bir şəraitdə Kür suyunun paytaxta gətirilməsi zərurəti yaranır. SSRİ Nazirlər Sovetinin qərarı ilə Kür su kəmərləri sisteminin birinci növbəsinin inşasına 1968-ci ildə başlanılır, lakin işlər olduqca ləng gedirdi. 1969-cu ildə respublika rəhbərliyinə gəlmiş Heydər Əliyevin Kür su kəmərinin tikintisini şəxsən nəzarətə götürməsindən sonra işlər sürətləndirilir. Ulu öndərin təşəbbüsü ilə bu layihənin qısa müddətdə başa çatdırılması üçün respublikanın əsas tikinti təşkilatları "Ümumxalq tikintisi" nə cəlb edilir. Məhz bunun nəticəsində işlər qısa müddətdə başa çatdırılır.

Kür su magistral kəmərinin birinci növbəsi 1970-ci il sentyabr ayının 27-də istifadəyə verilir. Tikinti sahəsində toplanmış zəngin təcrübə Kür su kəmərinin ikinci növbəsinin daha tez reallaşmasına gətirib çıxarır və cəmi bir il sonra-1971-ci il sentyabrın 15-də ikinci Kür-Bakı su kəməri istifadəyə verilir. Xatırladaq ki, Kür su kəməri kompleksinin birinci növbəsinin tam istifadəyə verilməsi Abşeron sənayədə 3,5 kubmetr içməli suyun nəqlinə imkan yaradıb".

T. Ağayev bildirib ki, 1980-88-ci illərdə Kür su kəmərləri sisteminin ikinci növbəsinin tikintisi həyata keçirilir:

"İkinci növbə çərçivəsində mərhələlərlə Bakıya daha üç

magistral su kəməri çəkilir.

1998-2005-ci illərdə "Böyük Bakının su təchizatı sisteminin yenidən qurulması layihəsi" çərçivəsində Dünya Bankı və Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının ayırdığı kredit hesabına Kür Sütəmizləyici Qurğular Kompleksində yenidənqurma işləri aparılıb. Layihəyə uyğun olaraq radial, üfüqi durulducular, süzgeçlər, xlorator və reagent təsərrüfatı, qaldırıcı nasos stansiyaları yenidən qurulub, nəticədə kompleksin emal gücü sənayədə 9,5 kubmetr çatdırılıb, eyni zamanda suyun keyfiyyəti standartlara uyğunlaşdırılıb".

Jurnalistlər əyani şəkildə suyun təmizləyib anbara ötürülməsi prosesi ilə tanış olublar. Jurnalistlərin suallarını cavablandıran mütəxəssislər bildiriblər ki, əslində insanların su ilə bağlı narahatlığına heç bir əsas yoxdur. Qeyd edilib ki, suyun tərkibi mütəmadi olaraq yoxlanılır və lillli Kür suyu təmizlənərək istifadəyə verilir.

Kür Su Kəmərlər İdarəsi-

nin rəisi Eldəniz Həsənov söyləyib ki, Kür sütəmizləyici qurğularında suyun təmizlənməsi prosesi 3 mərhələdə həyata keçirilir:

"Belə ki, üzən nasos stansiyaları vasitəsilə Kür çayından götürülən su əvvəlcə radial su durulduclarına ötürülür. Burada xüsusi kimyəvi reagentlərdən istifadə edilərək lill çökdürülür. 2-ci mərhələdə su horizontal durulduclarda emal olunur. Nəhayət, 3-cü mərhələdə süzgeçlərdən keçərək standartlara uyğun təmizlənən su anbara ötürülür. Burada xlorlanaraq zərərsizləşdirilən su nasoslar vasitəsilə magistral kəmərlərə vurulur. Uzaq məsafədən suyu Bakıya çatdırmaq üçün magistral xəttin 89-cu kilometrində - Səngəçal qəsəbəsi yaxınlığında yenidən qaldırıcı nasoslardan istifadə olunur".

Məlumat verilib ki, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin istismara verilməsi, eləcə də Ceyranbatan Ultrasüzgeçli Sütəmizləyici Qurğular Kompleksinin tikintisi ilə əlaqə-

dar Abşeronu verilən içməli suyun həcmi xeyli artır. Bu da Kür sütəmizləyici qurğular kompleksindən Bakıya verilən suyun bir hissəsinin ölkənin Muğan və Aran rayonlarına yönəldilməsi üçün geniş imkan yaradır.

Bu barədə jurnalistlərə açıqlama verən "Azərsu" ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılı bildirib ki, məhz bu məqsədlə 2012-ci il iyulun 16-da Prezident İlham Əliyev tərəfindən Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin təməli qoyulur: "2012-2013-cü illərdə 107 km uzunluğunda Şirvan-Muğan qrup su kəməri və kəmərin marşrutu boyunca Hacıqabul, Salyan və Biləsuvar su anbarları tikilib. Prezident İlham Əliyev iştirakı ilə 2013-cü il aprelin 15-də Hacıqabul, iyulun 1-də Şirvan, sentyabrın 4-də Biləsuvar, 2016-cı il sentyabrın 3-də isə Salyan şəhərlərinə içməli suyun verilməsi təmin olunub. Gələcəkdə bu kəmərdən Neftçala şəhərinə də suyun verilməsi nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, Şirvan-Muğan Qrup su kəmərinin 5 şəhər və 121 kəndin 470 min nəfər sakinini faydalanacaqdır.

Bununla yanaşı, 2014-cü ildə uzunluğu 62 km olan Kür sütəmizləyici qurğuları-Sabirabad-Saatlı magistral su kəməri tikilərək istismara verilib. Həmin kəməri 2030-cu ilə perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Sabirabad və Saatlı şəhərlərinin, həmin rayonların 40 kəndinin, eləcə də Hacıqabul rayonunun 4 kəndinin ümumilikdə 160 min nəfər sakininin içməli suya olan tələbatını ödəyəcəkdir.

2014-cü il dekabrın 15-də də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Sabirabad-Saatlı magistral su kəmərinin Sabirabad şəhərinə, 2017-ci il martın 28-də isə Saatlı şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimləri keçirilib.

Ölkə rəhbərliyinin ərzaq təhlükəsizliyinin və ixrac potensialının artırılmasının təmin edilməsi barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq "Azərsu" ASC tərəfindən Hacıqabul və Şamaxı rayonlarının ərazisində 10 min hektar əkin sahəsinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması layihəsi həyata keçirilib. Bu məqsədlə həcmi 50 min kubmetr olan anbarlar tikilib, Kür sütəmizləyici qurğularından Padarçöl adlanan əraziyə 27,5 km uzunluğunda əsas daşıyıcı kəməri çəkilib. Əkin sahə-

lərinin suvarılması üçün Kür suvarma suyu verilir".

sütəmizləyici qurğularından

sənayədə 5 kubmetr həcmində

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"
Fotolar müəllifindir

Azərbaycana məxsus 118 ton kənd təsərrüfatı məhsulu Rusiyaya buraxılmayıb

Rusiyanın Baytarlıq və Fitosanitar Nəzarəti üzrə Federal Xidmətinin ("Rosselxoznadzor") Dağıstandakı bölməsi Azərbaycana məxsus 118 ton kənd təsərrüfatı məhsulunun ölkəyə girişinə qadağa qoyub.

"Report" "İnterfaks" agentliyinə istinadən xəbər verir ki, söhbət 32 ton pomidor, 53 ton giləs, 20 ton noxud və 13 ton çiyələkdən gedir.

Bununla yanaşı, Rusiya tərəfi Gürcüstandan şaftalı, İrandan isə bibər idxalına qadağa qoyulub. "Rosselxoznadzor" nümayəndələri qadağan məhsullarda zərərvericilərin aşkar edilməsi ilə izah edib.

Musavat.com xatırladır ki, Rusiya tərəfi ötən həftə də 200 tondan çox Azərbaycandan gələn məhsulu ərazisinə buraxmamışdı. Belə ki, Azərbaycan pomidoru və giləsi ilə dolu yük maşınları Dağıstandan geri qaytarılmışdı. Qonşu ölkə tərəfindən 119,095 ton pomidorun və 108,146 ton təzə giləsinin idxalı bu məhsullarda güvə tapılması iddiası ilə qadağan olunub.

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan partiyasından ayrılan Əli Babacan, Abdulla Gül və Əhməd Davudoğlu haqqında danışdı. Ərdoğan bu şəxsləri "ümumi parçalamada" günahlandırır. Eyni zamanda uğur qazana bilməyəcəklərini deyib.

babacan onların hesabına parlamentdə fraksiya qura bilsin. Görünür ki, Türkiyə prezidentini də narahat edən bu faktordur. Çünki hazırda AKP-nin qurucuları siyahısında yer alan, ancaq parlamentdə və hökumətdə vəzifə tutmayan, müxtəlif dövrlərdə incidilmiş çoxlu sayda nüfuzlu şəxslər var. Bu adamların Babacanın ardınca getməsi AKP ilə yanaşı bütövlükdə mühafizəkar cəmiətdə bölünməyə səbəb ola bilər. Bu isə

Sitat: "Mən Əli Babacan bəyin özünə də söylədim, yolunuzdur, amma bu ümməti parçalamaya haqqınız yoxdur. Siz bunu edirsiniz. Bunun parçalanması ilə bir yere gedə bilməyəcəksiniz".

Ərdoğan Babacan-Gül-Davudoğlu

"Üçlüyünü" xəyanətdə ittiham etdi

Əli Babacanın AKP-dən ayrılması Türkiyə siyasətini silkələyib

niz".

Ərdoğan deyib ki, Babacanla bir qədər əvvəl görüşüb, ölkədəki və partiyadakı vəziyyəti müzakirə ediblər. Onun sözlərinə görə, Babacan partiya qurmağı düşünmədiklərini, amma bir platforma kimi fəaliyyət göstərəcəklərini deyib. Türkiyə prezidenti etiraf edib ki, Əli Babacanla daha əvvəl faiz mövzusunda (Babacan həmin illərdə baş nazirin iqtisadi sahəyə cavabdeh müavini olub - K.R.) anlaşılmadıklarını, eləcə də Gəzi parkı hadisələri zamanı onları mövqeləri "ciddi narahatlıq" yaradıb.

Ərdoğan ad çəkməsə də, jurnalistlərlə söhbətində Abdulla Gül və Davudoğlunu da təhqid edib. O deyib ki, vəzifəyə gələndə hər şey gözəl və yaxşı olduğu halda sonradan dəyişdi. Ərdoğan ad çəkmədən Gülün prezidentlikdən sonra yenidən AKP-yə üzv olmadığını xatırladı.

Jurnalistlərin "bu şəxslərdən incidinizmi" sualına cavab olaraq Ərdoğan "bunlardan inciməyib, kimdən olacaq" deyər cavab verib və əlavə edib ki, bu inciklik yeni deyil. Ərdoğan söyləyib ki, bu şəxslər referendumda AKP əleyhinə səs veriblər. Eyni zamanda gözlənsə də, hər 3 şəxsdən heç biri son İstanbul seçkilərində Binəli Yıldırımın dəstək çıxışı etməyib.

Qeyd edək ki, Əli Babacanın AKP-dən ayrılıb yeni partiya yaradacağı haqqında xəbərlər daha əvvəl Türkiyə mətbuatında yayılıb. 23 iyun seçkilərindən sonra isə media Babacanın Ərdoğanla görüşərək AKP daxilində və Türkiyədə baş verən neqativ hadisələrlə bağlı fikirlərini çatdırdığı haqda xəbər yaydı. İyunun 27-də isə "Re-

Əli Babacan

uters" agentliyi Babacanın AKP-dən ayrılıb yeni partiya yaratmağa hazırlaşdığı haqda xəbər yayıb. Xəbərdə Babacanla yaxın şəxslərdən birinə istinadən payızda Babacan və Abdulla Gülün yeni partiya yaradacağı qeyd olunurdu. Başqa bir mənbə isə Babacan və Gülün artıq 6 aydır yeni partiyanın qurulması istiqamətində çalışdığını, 31 mart seçkilərindən sonra isə bu prosesin sürətləndiyini deyib. Babacanın müşavirləri hələlik partiyanın strukturu, maliyyələşməsi ilə bağlı detallı bilgi verməsələr də, yeni yaradılacaq partiya hazırda parlamentdə AKP-dən olan bəzi deputatların, siyasətçilərin və elm adamlarının olduğunu bildirib.

Xatırladaq ki, sabiq baş nazir Əhməd Davudoğlu da bir qədər əvvəl yazılı açıqlama ilə çıxış edərək ölkədəki və AKP daxilindəki vəziyyəti sərt şəkildə tənqid edib. Bəzi mənbələrə görə, Davudoğlu yeni partiya yaradacaq, bəzilərinə görə isə bir müddətdən sonra Babacanın yaradacağı partiya qoşulacaq. Eyni zamanda BBC-nin türk xidmətinin əldə etdiyi məlumata görə, Abdulla Gülün də Babacanın partiyasında yer almayacağı, ancaq kənardan dəstək verəcəyi gözlənilir.

Türkiyə prezidenti

Abdulla Gül

AKP-nin qurucuları sırasında yer alan və mühafizəkar dairələrdə ciddi nüfuzu olan və hakimiyyət təcrübəsi olan bu şəxslərin ayrılmasından narahatdır. Çünki bu şəxslər yeni partiya yaradacağı təqdirdə AKP-nin elektoratından səs alacaq. Bu səbəbdən də medianın yazdığına görə, Ərdoğan "üçlüyün" hərəkətini "arxadan bıçaqlanma" olaraq dəyərləndirib.

Ancaq məsələ ondadır ki, yeni partiya yaranacağı təqdirdə AKP-dən başqa nüfuzlu simalar da gedə bilər. Hazırda Türkiyə mediasında Babacanın yanında yer alan bir sıra şəxslərin adları gedir. Bir qədər əvvəl "Yeni Akit" qəzeti Əli Babacanın qurmağa hazırlaşdığı partiyada təmsil olunacaq şəxslərin adlarını açıqlayıb. Qəzet iddia edib ki, Babacanla birlikdə Türkiyə parlamentinin sabiq spikeri Cəmil Çiçək, sabiq nazirlərdən Sadullah Ergin, Bəşir Atalay, Lütfullah Kayalar kimi məşhur şəxslər də AKP-dən ayrılacaq.

Bu xəbərlər və Ərdoğanın reaksiyası göstərir ki, qarşıda aylarda Türkiyə siyasətində ciddi hadisələr baş verəcək. Hətta bəzi yazarların iddiasına görə, Babacanın yeni yaradacağı partiya AKP-nin parlamentdə təmsil olunan çoxlu sayda deputatı da qatıla bilər. Hətta o qədər ki, Ba-

Əhməd Davudoğlu

Ərdoğan üçün İstanbul seçkilərindən də ağır nəticələrə səbəb ola bilər. Hətta bəziləri bu vəziyyətdə növbədənənar seçkilərin gündəmə gələ biləcəyini deyir.

Bu arada, Türkiyədə keçmiş Xəzinə işçisi Əli Çevik sabiq maliyyə naziri Əli Babacan haqqında Ankara Respublika Prokurorluğuna şikayət edib. Şikayətdə Əli Babacan FETÖ-yə "bilərək və istəyərkən" yardım etməkdə ittiham olunur. Əli Çevik Babacanı nazir olduğu dönmədə bürokrat təyinatlarında və İzmir hərbi casusluq işinin Xəzinə İdarəsində həyata keçirilməsinə məqsədli şəkildə yardım etməkdə günahlandırır. Açıqlamada qeyd olunur ki, Babacanın həmin dövrdə özünə müşavir təyin etdiyi kadrların demək olar ki, hamısının sonradan FETÖ ilə əlaqəsi üzə çıxıb və onlar dövlət qulluğundan qovulublar. Ancaq bu ittihamın Türkiyə cəmiyyətində və hökumət qurumlarında ciddi reaksiya doğurmaması onu göstərir ki, Babacan qarşı bu cür metodlarla mübarizə aparmaq çətin olacaq. Türkiyə siyasəti yeni mürəkkəb mərhələyə keçid prosesini yaşayır.

□ **Konan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Bu məhsullar GMO-dur - SOS!

AQTA dünyada geni modifikasiya olunmuş bitki növlərinin siyahısını açıqladı

Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) dünyada geni modifikasiya olunmuş bitki növlərinin siyahısını açıqlayıb.

"Trend" AQTA-ya istinadən geni modifikasiya olunmuş bitki növlərinin siyahısını da təqdim edir:

1. Pomidor (*Lycopersicon esculentum*) Kanada, Çin, Meksika, ABŞ;
2. Yemiş (*Cucumis melo*) ABŞ;
3. Alma (*Malus x Domestica*) Kanada, ABŞ;
4. Kartof (*Solanum tuberosum L*) Rusiya;
5. Əkin yoncası (*Medicago sativa*) Argentina, Avstraliya, Kanada, Yaponiya, Meksika, Yeni Zelandiya, Sinqapur, Cənubi Koreya, ABŞ;
6. Lobyə (*Phaseolus vulgaris*) Brazilya;
7. Pambıq (*Gossypium hirsutum L.*) Argentina, Avstraliya, Brazilya, Qərbi Afrika, Kanada, Çin, Kolumbiya, Efiopiya, AB, Hindistan, Yaponiya, Malaziya, Myanmar, Yeni Zelandiya, Paraqway, Filippin, Sinqapur, Pakistan, Cənubi Afrika, Cənubi Koreya, Sudan, Tayvan, ABŞ, Svaziland;
8. Badımcın (*Solanum melongena*) Bangladeş;
9. Kətan (*Linum usitatissimum L.*) Kanda, Kolumbiya, ABŞ;
10. Qarğıdalı (*Zea mays L.*) Argentina, Avstraliya, Brazilya, Kanada, Çili, Çin, Kolumbiya, Kosta Rika, Kuba, Misir, AB, Honduras, İndoneziya, İran, Meksika, Yaponiya, Malaziya, Yeni Zelandiya, Nigeriya, Panama, Paraqway, Filippin, Rusiya, Sinqapur, Pakistan, Cənubi Afrika, Cənubi Koreya, Sudan, İsveçrə, Tayvan, Tayland, Türkiyə, ABŞ, Uruqway, Vyetnam, Zambiya;
11. Gavalı (*Prunus domestica*) ABŞ;
12. Raps (*Brassica rapa*) Kanada;
13. Düyü (*Oryza sativa L.*) Avstraliya, Kanada, Çin, Kolumbiya, Honduras, Yaponiya, İran, Meksika, Yeni Zelandiya, Filippin, Rusiya, Cənubi Afrika, ABŞ;
14. Qızıl gül (*Rosa hybrida*) Avstraliya, Kolumbiya, Yaponiya, ABŞ;
15. Saflor (*Carthamus tinctorius L.*) Avstraliya;
16. Soya (*Glycine max L.*) Argentina, Avstraliya, Boleviya, Brazilya, Kanada, Çili, Çin, Kolumbiya, Kosta Rika, AB, Hindistan, İndoneziya, İran, Meksika, Yaponiya, Malaziya, Yeni Zelandiya, Nigeriya, Paraqway, Filippin, Rusiya, Sinqapur, Cənubi Afrika, Cənubi Koreya, İsveçrə, Tayvan, Tayland, Türkiyə, ABŞ, Uruqway, Vyetnam;
17. Balqabaq (*Cucurbita pepo*) Kanada, ABŞ;
18. Şəkər çuğunduru (*Beta vulgaris*) Avstraliya, Kanada, Çin, Kolumbiya, AB, Yaponiya, Meksika, Yeni Zelandiya, Filippin, Rusiya, Sinqapur, Cənubi Koreya, Tayvan, ABŞ;
19. Şəkər qamışı (*Saccharum sp*) Brazilya, Kanada, İndoneziya, ABŞ;
20. Şirin bibər (*Capsicum annum*) Çin;
21. Tütün (*Nicotiana tabacum L.*) AB, ABŞ;
22. Yumşaq buğda (*Triticum aestivum*) Avstraliya, Kolumbiya, Yeni Zelandiya, ABŞ;
23. Kanola (*Brassica napus*) Avstraliya, Kanada, Çili, Çin, AB, Malaziya, Meksika, Yeni Zelandiya, Filippin, Sinqapur, Cənubi Afrika, Cənubi Koreya, Taivan, ABŞ;
24. Qərənfil (*Dianthus caryophyllus*) Avstraliya, Kolumbiya, AB, Yaponiya, Malaziya, Norveç;
25. Adi kasnı (*Cichorium intybus*) ABŞ;
26. Sürünən tarlaotu (*Agrostis stolonifera*) ABŞ;
27. Evkalipt (*Eucalyptus sp.*) Brazilya;
28. Papaya (*Carica papaya*) Kanada, Çin, Yaponiya, ABŞ;
29. Petunya (*Petunia hybrida*) Çin;
30. Qovaq (*Populus sp.*) Çin.

Agentlikdən "Trend"ə verilən məlumata görə, hazırda dünyada istehsal edilən genetik modifikasiya olunmuş bitki növlərinin sayı cəmi 30-dur. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) geni modifikasiya edilmiş bitkilərin istehlakının insan üçün təhlükəsiz olması ilə bağlı bildirdi ki, bu cür bitkilərin həm qida, həm də yem kimi istifadəsinə icazə verilən ölkələrdə heç bir sağlamlığa yönəlməmiş əks-təsiri aşkar olunmayıb.

"Avropa Komissiyasının verdiyi məlumata əsasən, 25 il ərzində 500 müstəqil tədqiqat müəssisəsində həyata keçirilmiş 150 tədqiqat layihəsi zamanı GMO-nun təhlükəli olması ilə bağlı heç bir nəticə əldə olunmayıb. Hazırda da dünyanın bir çox ölkəsində GMO istehsalı ilə məşğul olan şirkətlər mövcuddur".

Azərbaycanda 2019-cu il sosial islahatlarla yadda qaldı. Əmək haqları, pensiyalar, təqaüd və müavinətlər artırıldı, minimum əmək haqqının artımı ilə bağlı iki dəfə qərar verildi, problemlı kreditlər həllini tapdı, təbii qazın güzəştli qiymətlə istifadə limiti artırıldı. Bəs sosial islahatlar paketinin davamı kimi hansı addımların atılmasına ehtiyac var?

Qeyd edək ki, hazırda cəmiyyətdə iki əsas məsələ müzakirə mövzusu. Millət vəkilləri, media, eləcə də ekspertlər uşaq pulunun və elektrik enerjisi limitinin artırılmasını təklif edirlər. Bu iki məsələ reallaşarsa, əhalinin sosial durumuna ciddi təsiri olacağı şübhəsizdir.

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, elektrik enerjisi limitinin tətbiq mexanizminin təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var: "Çünki burada bir neçə məqam diskriminasiyanın yaranmasına gətirib çıxarır. Bəzi ailələrdə vətəndaşlar elektrik enerjisini daha aşağı, bəzilərdə isə daha yüksək qiymətə istehlak edirlər. Ümumiyyətlə, bu mexanizmdə güzəşt ailə üzvlərinin sayına görə deyil, bir abonentə nəzərdə tutulur. Bu isə böyük ailələrdə elektrik enerjisinin daha yüksək qiymətə istehlak edilməsinə gətirib çıxarır. Biz bilir ki, ailə üzvlərinin sayı daha çox olan abunəçiləri nisbətən daha zəif imkanlara malik olan ailələrdir. Onların bugünkü şərtlər daxilində ailə büdcəsinin ailə fərdlərinə olan nisbəti daha aşağıdır. O baxımdan ilk olaraq bu yanaşmanın özündə dəyişiklik edilməlidir. Çünki sabit limitin abunəyə verilməsi, ailə üzvlərinin sayının nəzərə alınmaması burada diskriminasiya yaradır".

"Ölkədə bəzi abunəçilər yalnız elektrik enerjisindən istifadə edə bilirlər" - deyən iqtisadçı təbii qaza çıxışı olmayan abunəçilərin problemini də gündəmə gətirdi: "Ölkədə 97 faiz qazlaşmanın aparıldığı deyilsə də, hətta paytaxtın bəzi bölgələrində belə insanların qaza çıxışı yoxdur. Bakı və Ab-

İşıq limitinin artırılması və uşaq pulu...

Cəmiyyətin sosial islahatlarla bağlı iki gözləntisi

şeron yarımadasında kütləvi çoxmənzilli binalar tikildi. Onların əksəriyyətində qaz təminatı yoxdur. Bu insanlar qaz limitindən istifadə edə bilmirlər, enerji tələbatını tam olaraq elektrikle ödəyirlər. Bu isə on-

ların limiti keçərək, daha yüksək qiymətə istehlak etməsinə gətirib çıxarır. Əgər limitlə bağlı məsələ müzakirə olunarsa, bu məqamlar nəzərə alınmalıdır. Orta statistik ailə üçün limitlər minimum aylıq 500 kilo-

70-80 faiz sosial xərclərə yөнəlir. Bu isə o deməkdir ki, bizim dövlət büdcəsində də sosial xərclərin artırılması üçün imkanlar var. Hazırda iqtisadiyyatın leqallaşdırılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir və bu səbəbdən büdcənin gəlirlərində artımlar müşahidə olunur. Təbii ki, potensial daha böyükdür, irəliləyiş var, ilk 5 ayda büdcəyə proqnozdan əlavə 400 milyon manata yaxın gəlir gəlib. Bu gəlirlər birmənalı şəkildə infrastruktur və sair adlar altında müxtəlif istiqamətlərə deyil, dövlət büdcəsinin sosial xərclərinə yönəldilməlidir. Bu çərçivədə təkmil uşaq pulu mexanizmi hazırlanmalıdır. Ola bilər ki, bu gün cəmiyyətdə müzakirə olunan rəqəmlər daha böyük bir büdcə yükü yaradır. Ancaq bunun mexanizminin müzakirə olunması və daha optimal bir məbləğlə başlanılması yolu ilə bu institutun yaranmasına nail olmaq olar".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA,**
"Yeni Müsavat"

Məktəblilər "Bakcell" in qonağı oldu

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Proвайderi "Bakcell" şirkətinin ofisində "Dərs Evi" tədris mərkəzinin keçirdiyi "Yaaay!" proqramının iştirakçıları ilə görüş keçirilib.

Proqramda iştirak edən məktəblilər "Bakcell" şirkətinin Əlaqə Mərkəzinə səfər edib, 7x24 rejimində fəaliyyət göstərən mərkəzin iş prinsipi ilə tanış olub, operatorların abunəçilərlə danışıqını izləyib, abunəçilərlə ünsiyyət qaydaları barədə məlumatlandırılıblar. Əlaqə Mərkəzinin əməkdaşları onların çoxsaylı suallarını cavablandırılıb.

Yüksək keyfiyyətli xidmətin göstərilməsi və müştəri məmnuniyyəti "Bakcell" in fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərindəndir. "Bakcell" abunəçiləri "555" Əlaqə Mərkəzinə zəng vurmaqla və ya "Mənim Bakcellim" mobil tətbiqetməsindən istifadə etməklə öz mobil nömrələri ilə bağlı bir çox əməliyyatları həyata keçirə bilərlər.

Məktəblilərə peşə seçimin-

də dəstək göstərmək məqsədi daşıyan "Yaaay!" proqramı çərçivəsində VIII-XI sinif şagirdləri IT, incəsənət, səhiyyə, mühəndislik, təhsil, aqro-biznes, maliyyə, nəqliyyat, telekommunikasiya, inşaat, turizm və otelçilik sahələrində fəaliyyət göstərən şirkətlərə səfər edib, onların iş prosesi ilə yaxından tanış olub özlərini bu peşələrdə sınaqmaq imkanı əldə edirlər.

"Bakcell" haqqında Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Proвайderi "Bakcell" şirkəti müasir mobil kommunikasiya xidmətləri istifadəçilərinə geniş çeşiddə məhsullar təklif edir. Şirkət öz abunəçilərinə ən mükəmməl 4G/LTE mobil internet xidməti göstərir.

"Bakcell" şirkətinin 4G şəbəkəsi artıq bütün Bakı və Abşeron ərazisi daxil olmaqla ölkənin 40-dan çox rayon və şəhər mərkəzlərində mobil ope-

ratorun abunəçilərinə ən üstün müştəri təcrübəsi təmin edir.

7500-dən artıq baza stansiyası vasitəsilə "Bakcell" şəbəkəsi əhalinin 99%-ni, ölkə ərazisinin isə 93%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir. Mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testləri

vatt-saata çatdırılmaldır".

Uşaq pulu ilə bağlı müzakirələrə gəlinə, ekspert bildirdi ki, hökumət hələ ki bu məsələyə loyallıq münasibət ortaya qoymur: "Çünki bu daha kütləvi və xərclə bir layihədir. Hazırda ictimaiyyətdə yayılan məlumatlardan və rəsmilərin verdiyi reaksiyalardan aydın olan məqam odur ki, 3 yaşa qədər uşaqlar üçün hər hansı təkmil mexanizmin yaradılmasını və məbləğin artırılmasını nəzərdə tutan təşəbbüslər var. Ancaq düşünürəm ki, artıq 2019-cu ilin əvvəlindən etibarən başlanmış sosial paketlərin davamı olaraq uşaq pulu

təm faizlərinə də öz təsirini göstərir. Uşaq pulu təkcə təbii artım sürətini deyil, keyfiyyətli təhsil və səhiyyə xidmətlərinə çıxış imkanlarının artırılması baxımından da əhəmiyyətlidir. Biz prosesi daha çox bu kontekstdən dəyərləndirməyə üstünlük veririk. Bunun üçün Azərbaycanda kifayət qədər maliyyə imkanları var".

İqtisadçı vurğuladı ki, hazırda büdcənin 40 faizini sosial xərclər təşkil edir və bu rəqəmin bir qədər də artırılması dövlət üçün problem yaratmayacaq: "İnkişaf etmiş sosial-alyonümlü iqtisadiyyata malik ölkələrdə dövlət büdcəsinin

70-80 faiz sosial xərclərə yönəlir. Bu isə o deməkdir ki, bizim dövlət büdcəsində də sosial xərclərin artırılması üçün imkanlar var. Hazırda iqtisadiyyatın leqallaşdırılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir və bu səbəbdən büdcənin gəlirlərində artımlar müşahidə olunur. Təbii ki, potensial daha böyükdür, irəliləyiş var, ilk 5 ayda büdcəyə proqnozdan əlavə 400 milyon manata yaxın gəlir gəlib. Bu gəlirlər birmənalı şəkildə infrastruktur və sair adlar altında müxtəlif istiqamətlərə deyil, dövlət büdcəsinin sosial xərclərinə yönəldilməlidir. Bu çərçivədə təkmil uşaq pulu mexanizmi hazırlanmalıdır. Ola bilər ki, bu gün cəmiyyətdə müzakirə olunan rəqəmlər daha böyük bir büdcə yükü yaradır. Ancaq bunun mexanizminin müzakirə olunması və daha optimal bir məbləğlə başlanılması yolu ilə bu institutun yaranmasına nail olmaq olar".

(bençmarkinq) sahəsində beynəlxalq lider və ən etibarlı müstəqil təşkilat olan "P3 Communications" şirkəti tərəfindən "Bakcell" şirkəti Azərbaycanda sınaq nəticələrinə görə, ən yaxşı şəbəkə adına layiq görülüb ("Best in Test"). 2018-ci ildə şirkət "Azərbaycanın ən sürətli mobil şəbəkəsi" adına layiq görülüb. Bu mükafat bütün dünyada tanınmış "Ookla" şirkəti tərəfindən "Bakcell"ə Azərbaycan Respublikası ərazisində ən sürətli mobil internet xidmətlərinin göstərilməsinə görə təqdim edilib

"Bakcell" və onun məhsul və xidmətləri haqqında ətraflı məlumat əldə etmək üçün, xahiş edirik, www.bakcell.com internet sahifəsinə daxil olun və ya 555-ə zəng edin. Press-relizlərlə tanış olmaq üçün www.bakcell.com/az/news (və ya İngilis dili üçün www.bakcell.com/en/news) sahifəsinə daxil olun.

Qeyri-"Bakcell" abunəçiləri isə 012 498 89 89 nömrəsinə zəng etməklə "Bakcell" in məhsul və xidmətləri haqqında məlumat əldə edə bilərlər.

“Bölgədə gərgin vəziyyət hökm sürür. Rusiya-Gürcüstan və İran-ABŞ münasibətləri kəskinləşir. Azərbaycanın bu 4 ölkə ilə münasibətləri normaldır və hər biri ilə əməkdaşlıq edir. Ona görə də Azərbaycan tərəfdaş ölkələr arasında gərginliyin əleyhinədir”. “Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu bu fikirləri Tiflislə Moskva, Vaşinqtonla Tehran arasındakı mövcud gərginliyi şərh edərkən “Yeni Müsavat”a söylədi.

Qeyd edək ki, ABŞ xaric, qarşı duran digər üç ölkə qonşuluğumuzda yerləşir. Üstəlik, bölgədə fəlakətli vəziyyət yaranarsa, Azərbaycan, o cümlədən qardaş Türkiyə problemlərlə üzleşə bilər. Azərbaycanın Avropa qapısı olan Gürcüstanda 2008-ci ildə Rusiyanın müdaxiləsi nəticəsində baş verənləri unutmamışıq. O zaman Azərbaycanın kəmərlərinin savaş zonasına düşməsinə qısa məsafə qalmışdı. İndi də Gürcüstan və Rusiyanın üz-üzə gəlməsi bölgə üçün yaxşı heç nə vəd etmir. Azərbaycanın müəllifliyi ilə reallaşan TANAP-TAP layihəsinin işə salınması, həmçinin Bakı-Tiflis-Qars sərnişin qatının fəaliyyətə başlaması ərəfəsində baş verənlər heç də yaxşı perspektiv vəd etmir. Digər tərəfdən, Vaşinqtonun da İrana qarşı güc tətbiq etməsi qaçqın axınına səbəb ola bilər ki, bu zaman da həm Azərbaycan, həm də Türkiyə yeni fəlakətlərlə üzbeüz qala bilər.

E.Şahinoğlu da vurğuladı ki, Rusiya Gürcüstan qarşı sanksiyalar tətbiq etməyi planlaşdırır: “Hərçənd Rusiya prezident Vladimir Putin gürcü xalqına qarşı sanksiya tətbiq etmək istəmədiyini bildirdi. Buna baxmayaraq, Kremldə narahatdırlar ki, Gürcüstanda anti-Rusiya əhval-ruhiyyə-

Rusiya-Gürcüstan, ABŞ-İran gərginliyi Bakı və Ankaraya nə vəd edir - ilginclə təhlil

Politoloqlar bölgəmizdə alovlanması an məsələsi olan qarşıdurmaların mümkün fəsadlarından danışdılar; “Müharibə başlasa, region dövlətlərinin hamısı əziyyətlərə qərq olacaq...”

si güclənir. Kreml sanksiya vasitəsilə Gürcüstan hakimiyyətinə və cəmiyyətinə anlatmaq istəyir ki, Gürcüstanın maliyyə itkisi böyük olacaq. Həqiqətən Rusiya Gürcüstan qarşı sanksiyaları tətbiq etməyə başlasa, Gürcüstanın maliyyə itkiləri yüz milyonlarla dollar olacaq. Bu, kiçik Gürcüstan üçün böyük rəqəm sayıla bilər. Təsədüfi deyil ki, Gürcüstan prezidenti Salome Zurbixvili Rusiya hakimiyyətinə müraciət edərək, sərbəst addımlar atmamağa çağırış edib. Azərbaycan həm Rusiya, həm də Gürcüstanla iqtisadi və ti-

carət əlaqələrinə malikdir. Azərbaycan bu gərginlikdə tərəf tuta bilməz. Tam əksinə, Azərbaycan hər iki ölkə ilə iqtisadi əlaqələri genişləndirməyə çalışır”.

E.Şahinoğluna görə, Rusiya-Gürcüstan münasibətlərinin gərginləşməsi Ermənistan problemlər yarada bilər: “Çünki Rusiyanın Gürcüstan qarşı tətbiq etdiyi sanksiyalar Ermənistanı istədi adlandırmayacaq olmaz. Ancaq əgər sanksiyalar İran iqtisadiyyatını zəiflədərse, Azərbaycan iqtisadiyyatı zərərindən özünü qorumağa çalışacaq”.

gərginləşməsi Ermənistanın tranzit imkanlarına zərbə vurur. İranla ABŞ arasında artan gərginlik də həm Azərbaycanda, həm də Ermənistanda diqqətlə izlənilir. ABŞ İranla əməkdaşlıq edən ölkələri də hədəf alır. Ermənistan isə İranla iqtisadi əməkdaşlığa önəm verir. Bu yaxınlarda Ermənistan hökumətindən bir heyət məhz əməkdaşlığı inkişaf etdirmək üçün Tehrana getmişdi. İranın iqtisadi baxımdan zəifləməsi Ermənistan bazarı üçün də problemlər yaradacaq. Azərbaycanın da İranla ortaq layihələri var. Azərbaycan İran iqtisadiyyatını zəiflədərse, Azərbaycan iqtisadiyyatı zərərindən özünü qorumağa çalışacaq”.

Politoloqun fikrincə, Türkiyə də eyni vəziyyətdədir: “Əlbəttə, Türkiyənin ABŞ-la münasibətlərini istədi adlandırmayacaq olmaz. Ancaq Vaşinqtonun istəyi ilə İranla münasibətləri zəiflətməyəcək. Əksinə, Türkiyə İran neftini daha ucuz qiymətə almağa çalışacaq”.

Politoloq Tofiq Abbasov da qəzetimizə açıqlamasında maraqlı fikirlər söylədi: “Göz önündə olan budur ki, bəzi qüvvələr aramsız cəhdlər edirlər ki, müharibələr alovlansın. Bu yolverilməzdir. Amerika bu işdə hətta inadkarlıqla çalışır ki, özünün milli sərhədlərindən çox uzaqda müharibələr və qanlı münaqişələr başlansın. Bu qəbildən olan səylər qorxunc diplomatiya silsiləsindədir ki, buna heç vaxt bəraət qazandırmayacaq. Əgər ABŞ-İran müharibəsi başlasa, region dövlətlərinin hamısı əziyyətlərə qərq olacaq. Bu səbəbdən sağlam qüvvələr Vaşinqtonun ziddiyyətli və təhlükəli addımlarına müqavimət göstərməkdə həmrəy olub, həmahəng hərəkət etməlidirlər. Perspektivdə yalnız humanitar fəlakət, hədəfə şübhəli logistik pozuntular, dağıntı və itkilər baş verəcək”.

T.Abbasov bildirdi ki, Azərbaycana belə fəsadlar qətiyyətlə lazım deyil. O ki qaldı Gürcüstandakı hadisələrə, politoloq bildirdi ki, orada da bəzi qüvvələr

təzadlı gedişlər etməklə vəziyyəti daha da gərginləşdirir: “Qafqaz bölgəsində onsuz da ən azı üç münaqişə var, onlar öz həllini gözləyir və belə məqamda vəziyyəti kritik potensialla zənginləşdirmək hansı məqsədlərə qulluq edə bilər? “Rustavi-2” telekanalı həddini aşmaqla biabırçı prezident yaratdı. Görünür, kimlərsə zorla bizim bölgədə yeni müharibəyə meydan vermək fikrinə düşüblər. Bu da yolverilməzdir”.

T.Abbasov bildirdi ki, Azərbaycanla Türkiyənin maraqlarına cavab verən sabitliyin möhkəmlənməsidir: “Çünki iki qardaş dövlət son illər ərzində həmahəng tərzdə səmərəli iqtisadi siyasət aparmaqla tək özləri üçün deyil, qonşular üçün də təminat yaradır. Bir halda ki, Bakı və Ankarası Asiyada inteqrasiya paradigmasını gücləndirirlər, bu, ondan xəbər verir ki, iki ölkənin apardığı siyasətə digərləri də qatılmalıdır. Bakı-Ankara tandemi özünü tam mənada doğruldu, çünki həm ölkələrin özünə, türk birliyinə, Avrasiya qitəsinə və dünyaya lazımı töhfələr verə bilər. Məhz buna görə sabitliyin təminatlı olması vacibdir ki, quruculuq potensialı artıb insanların rifahında özünü əks etdirsin”.

E.PASASOY, “Yeni Müsavat”

Aralıq dənizinin şərq sahilləri uğrunda mübarizə şiddətlənir

İsrail də Yunan Kiprinin yanında yer aldı, Türkiyənin neft bölgəsinə ikinci gəmini göndərməsi region ölkələrini həyəcanlandırır

Türkiyəyə məxsus ikinci geoloji kəşfiyyat gəminin də Aralıq dənizində fəaliyyətə başlaması Yunanıstanda ciddi etiraz doğurub. Qeyd edək ki, Türkiyəyə məxsus “Fatih” geoloji kəşfiyyat gəmisi may ayında Kipr adasının qərbində axtarış-qazma fəaliyyətinə başlayıb. Türkiyəyə məxsus ikinci geoloji kəşfiyyat gəmisi “Yavuz” isə bu günlərdə Kiprin Karpaz yarımadasının cənubunda açıq dənizdə fəaliyyətə başlayıb.

Ancaq Türkiyənin beynəlxalq razılaşmalara əsaslanan bu addımı Avropa Birliyi və Yunanıstan tərəfindən sərbəst tənqidlə qarşılanıb. Yunanıstan xarici işlər naziri Nikos Dendias “Türkiyə Şərqi Aralıq dənizinin erköyün uşağı olmaqdan imtina etməlidir” deyib.

Türkiyə XİN isə yaydığı rəsmi açıqlamada Yunanıstan hökumətinin özünü erköyün uşağı kimi apardığını, Cənubi Kiprin isə özünü Avropanın tənbel uşağı kimi apardığını qeyd edib. Nazirlik açıqlamada “Fatih” gəminin Türkiyə hökumətinin 2009-2012-ci illərdə “Türkiyə Petrolları” şirkətinə verdiyi lisenziya əsasında, eləcə də Türkiyə hökumətinin BMT-yə deklarasiya verdiyi qitə suları daxilində fəaliyyət göstərdiyi qeyd olunub.

“Yavuz” gəmisi isə Karpaz

yarımadasında Şimali Kipr Türk Respublikasının 2011-ci ildə “Türkiyə Petrolları” Neft Şirkətinə verdiyi lisenziya əsasında Şimali Kipr üçün axtarış-kəşfiyyat işləri həyata keçirir. Türkiyə XİN bildirir ki, Cənubi Kipr hökumətinin beynəlxalq hüquqa zidd olaraq adanın bütün hissəsinin təmsilçisi olaraq Avropa Birliyi üzvü olması Kipr türklərinin leqal haqlarını və maraqlarını qəsb etmə haqqı vermir. Türkiyə hökuməti Avropa Birliyi və Yunanıstanın Kiprin ehtiyatlarının istismarı məsələsində türk əhalinin maraqlarını nəzərə almamasını tənqid edib və bu vəziyyətin AB-nin Kipr müzakirələrində tərəfsiz mövqə nümayiş etdirməsinin inandırıcı olmadığını qeyd edib.

Qeyd edək ki, ötən ilin yayında açıqlanan rəqəmlərə əsasən Şərqi Aralıq dənizi hövzə-

sində 3 trilyon dollar dəyərində hesablanan qaz yataqları var. Bu isə Türkiyənin 572 illik qaz ehtiyacı deməkdir.

Ancaq bu qədar böyük sərvətin ciddi müştəriləri var. Söhbət Türkiyə və Kiprlə yanaşı, Yunanıstan, Cənubi Kipr, İsrail, Livan, Liviya və Misirdən gedir. Məsələ ondadır ki, İndi Türkiyə ilə Misir, İsrail və Yunanıstan arasında problemlərin olduğu bir zamanda adıçəkilən ölkələr

bölgədə birgə fəaliyyət göstərmək və Türkiyəni yalnız qoymağa çalışırlar. Hətta bu ilin yayında Türkiyə hərbi gəmiləri Kipr sahillərində kəşfiyyat fəaliyyətləri göstərən İtaliyanın “Eni” şirkətinə məxsus gəminin fəaliyyətini dayandırmaya məcbur edib.

Məsələ ondadır ki, Aralıq dənizinin şərqində yerləşən ehtimal olunan qaz yatağı bölgəsi beynəlxalq hüquq və BMT qə-

rarlarına əsasən neytral ərazilərdə yerləşir. Yunanıstan isə bölgədə xeyli uzaqda yerləşir. Ancaq Yunanlar bu məsələdə daha cəld hərəkət edərək Türkiyənin İsrail və Misirlə münasibətlərində olan soyuqluqdan istifadə edərək bu ölkələrlə Yunan Kipri arasında anlaşma imzalamaya çalışır. Bir mənada artıq ilkin razılaşmalar mövcuddur.

Yeri gəlmişkən, iyulun 10-da Şərqi Aralıq dənizi mübahisələrinə İsrail tərəfi də qoşulub. İsrail XİN sözcüsü Emmanuel Nahşon Ankaranın Aralıq dənizində kəşfiyyat fəaliyyətlərini nəzərdə tutaraq bəyan edib ki, onun hökuməti Türkiyənin Aralıq dənizindəki fəaliyyətlərini “narahatlıqla izləyir”. İsrail XİN sözcüsü deyib ki, onlar Cənubi Kipr hökumətinin yanında dırlar və Yunan Kipri hökumətinin “haqlarının pozulmasına” qarşıdırlar.

Xatırladaq ki, ötən il noyabrın 10-da Amerikanın “Exxon Mobil” şirkəti, “Qatar Petroleum” və Cənubi Kipr hökumətinin birgə “Eksklüziv İqtisadi Zonada” ərazisində yerləşən 10-cu bölgədə təbii qaz kəşfiyyat işlərini başladığını elan edib. Bundan öncə isə ABŞ dövlət katibinin enerji məsələləri üzrə müavini Frensis Fannon Kiprə səfər edib. O da məlum olub ki, hazırda qeyd olunan bölgədə qaz kəşfiyyatını Britaniyaya məxsus “Stena Icemax” gəmisi həyata keçirir. Onun ətrafında isə bir sıra ölkələrin, o cümlədən ABŞ-ın hərbi gəmisi keşik çəkir.

Hazırda dünyanın böyük dövlətləri məhz bu bölgədə kəşf olunmuş enerji ehtiyatlarının is-

tismarı layihəsində iştirak etmək, başqa sözlə, pay qoparmağa çalışır. Təbii ki, bütün sahil ölkələri, həmçinin ABŞ, Rusiya, Qəter kimi iri neft-qaz ölkələri, də bu layihədə iştirak edir. Türkiyə isə həm özünün dəniz sahilləri, həm də Şimali Kiprin sahil ərazilərində çıxarılaacaq enerji ehtiyatına haqq iddia edir. Ancaq kifayət qədər mürəkkəb və gün-gündən gərginləşən bu bölgədə anlaşma elə də asan görünmür. Anlaşılan odur ki, Yunanıstan, İsrail, Misir kimi ölkələr Türkiyə qarşısında yer alıb. ABŞ da bu cəbhəyə dəstək verir. Türkiyə isə geri çəkilmək niyyətində deyil. Bir sıra müşahidəçilər dünyanın yeni gərginlik ocağını məhz Aralıq dənizinin şərq sahilləri olacağını qeyd edib.

Qeyd edək ki, Aralıq dənizinin şərq sahillərində böyük enerji ehtiyatları mövcuddur. ABŞ Geoloji Araşdırmalar Mərkəzinin ehtimallarına görə, Kipr, Livan, Suriya və İsrail arasında qalan dəniz bölgəsində 3,45 trilyon kubmetr qaz və 1,7 milyard barel neft ehtiyatlarının olduğu güman edilir. Nil Deltası hövzəsində isə 1,8 milyard barel neft, 6,3 trilyon kubmetr təbii qaz və eləcə də 6 milyard barel maye qaz yatağı olduğu ehtimal olunur. Bundan başqa, Kipr adası ətrafında olduğu ehtimal olunan 8 milyard barel neft yatağından başqa Krit adasının cənub və cənub-şərqində Herodot adlı yataqda 3,5 trilyon kubmetr qaz olduğu ehtimal edilir. Bu isə bu günə qədər kəşf olunmuş ən böyük yataqlardan biri deməkdir.

Kanan RÖVŞƏNOĞLU, “Yeni Müsavat”

MÜSAVAT

Son səhifə

N 145 (7315) 11 iyul 2019

Bunları bilirsinizmi?

- * Hər gün hava yollarından ortalama 10 milyon adam istifadə edir.
- * Pirat Disklər orijinal disklerin gəlirlərini 52% azaldır.
- * Son 3 ildə Azərbaycanda ən çox satılan maşın "Mercedes"dir
- * İndiyə qədər 1 aprel zarafatlarından 1000-ə qədər adam dünyasını dəyişib.
- * Yaponiyada küçələrin adları olmur.
- * Kosmosda astronavtlar qışqıra bilmir, çünki orda cazibə qüvvəsi yoxdu, həmçinin onların gözlərindən yaş da gəlmir.
- * İndoneziyada bazarlıq edərək satıcı pulu yerə atsa son qiymət mənasına gəlir, yəni artıq razılışıb.
- * Sevdığımız zaman beynimiz "phenylethylamine" düzəldir. Bu ürək döyüntüsünü tezləşdirir və özümüzü xoşbəxt hiss etməyimizə səbəb olur. Bu kimyəvi maddə şokoladda da vardır.
- * Üreyin işləməsini yazan ilk elektrokardiografiya cihazını 1903-cü ildə Willem Einthoven icad edib.
- * Antraktidanın beynəlxalq telefon kodu 672-dir.
- * Hərbi salamı sol əllə vermək bütün dünyada qadağandır.
- * İlk metro stansiya 1860-ci ildə Londonda açılıb.
- * İlanlar eşitmir.
- * Qarışqalar yatmır.
- * Kirpilər suda batmır.
- * Qütb ayları solaxaydır.

Pişik yarım saat paltaryuyan maşında yuyuldu və...

Altı aylıq pişik Poppi paltaryuyan maşında yarım saat yuyulandan sonra sağ qalıb. Bu barədə ABC News saytı heyvanın sahibinə istinadən xəbər verir. Avstraliyalı Kim Barr pişiyin çirkli paltarlarla dolu yeşikdə yatmasından xəbərsiz bütün yeşiyi paltaryuyan maşının içinə boşaldı. Bir müddət sonra ailə fərq edib ki, Poppi yoxa çıxıb. "Biz bütün evi ələk-vələk etdik, amma onu tapa bilmədik"- bunu da pişiyin sahibəsi deyib.

Təsədüfən pişiyi on dəqiqəlik yuyulma prosesindən sonra paltaryuyan maşının içində tapdılar. Onu dərhal veterinara aparıblar. Heyvanın başında zədə və gözlərində problem aşkarlanıb. Bundan başqa, Poppinin temperaturu da normadan xeyli aşağı idi, ciyərinə isə su yığılmışdı. Amma bununla belə, onda hər hansı qırıq, çıxıq və sınıq yox idi.

Baş vermiş hadisədən üç həftə sonra Poppinin vəziyyəti normala dönüb və evə qayıdıb. "O, möcüzə pişikdir. O, əlahiddə pişikdir və özəldir", - Barr deyib.

Buna bənzər hadisə 2011-ci ildə Şotlandiyada baş verib. Şahzadə ləqəbli pişik paltaryuyan maşının içinə girib və orada sağ qalıb. Pişiyin burundan qan açılmışdı və yuyucu tozun təsirindən gözlərini açma bilmirdi. Buna baxmayaraq, daha sonra heyvan bərpa olundu.

İki şir zoopark işçisini ölümcül vəziyyətə saldı

İki şir Almaniyaadakı zooparkda bir işçiyə hücum edib. Sonuncu onları yemləmək üçün qəfəsə daxil olanda hücum məruz qalıb. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib. İnsident "Serençeti-park" adlanan safari parkda baş verib. Zoopark işçiləri yaralanmış kişinin qəfəsdən çıxmasına yardım ediblər və təcili yardım çağırıblar. Qeyd olunur ki, 24 yaşlı kişi ciddi yaralar alıb. İndiki zamanda o, xəstəxanadadır və həyatı üçün heç bir təhlükə də yoxdur. "Serençeti" parkında ümumən 1.5 min heyvan yaşayır. Onun ərazisi 120 hektarı əhatə edir. Sözügedən məkan 1974-cü ildə açılıb. Bu mə-

kanın ən böyük özelliği isə Şərqi Afrikadakı Uqandada vəhşi fillər milli zooparkdan qaçaraq iki nəfəri öldürmüşdü.

Qadın milyoner oldu, həyatını dəyişmədi

Böyük Britaniyada lotereya qalibi etiraf edib ki, böyük miqdarda uduş onun həyatını dəyişməyib. Rut Brin adlı qadın 2014-cü ilin iyulunda milyon funt məbləğində lotereya udub. Həmin vaxt onun 35 yaş olub. Qadın xatırlayır ki, lotereya ilə bağlı ona gələn elektron məktuba görə çox təəccüblənməyib. Çünki bu, onun quruluş etibarilə daha öncə kiçik məbləğlərdə uduşlarının göndərildiyi elektron məktublara bənzəyirdi. Britaniyalı məktubu açanda xoşbəxtlikdən "göyün yeddinci qatına qalxıb"...

Qadın etiraf edib ki, ilk növbədə özünə yeni paltar və ayaqqabı alıb. Brin qeyd edib ki, uzun müddət özünə Jimmy Choo firmasının bir ayaqqabısını almağı arzulayırdı və lotereya udmaqla o ayaqqabılara da sahib olub.

Britaniyalı uduşu qazananından sonra 11 yaşlı qızını da özəl məktəbə yollayıb və növbəsini dəyişib. Amma bununla paralel, çalışdığı xəstəxanada işdən çıxmayıb. O, həmin xəstəxanada tibb bacısı kimi çalışırdı.

Xəmindən uzun ip hazırladı, üstündən hoppandı, işdən çıxardılar

"Jimmy John's" restoranının işçisini çox qərribə hərəkətinə görə işdən çıxarıblar. Belə ki, o, xəmindən uzun ip hazırlayıb, onun üstündən bir neçə dəfə hoppandı. Bu barədə lenta.ru saytı "Huffington Post"ə istinadən yazıb. Qalmaqala səbəb isə bu videonun internetdə yayılması olub. Həmin videoda önlük geyinmiş gənc adamın xəmir yayması, daha sonra onu ip formasına gətirib, üstündən necə hoppanması səhnəsi yer alıb. Hadisə Florida ştatında Ceksonvil şəhərində baş verib. Videorolik öncə facebooka, ardınca isə KİV-ə yayılıb. "Jimmy John's" restoranı sahibləri isə ictimaiyyəti inandırmağa çalışıblar ki, işçilərinin üzərindən ip kimi hoppandıqı xəmir istifadəyə yararsız və atılmış xəmir idi: "Biz də belə hərəkəti bəyənmir və lazımı tədbirlər görürük ki, təkrarlanmasın".

Bu olaydan sonra isə restoranda aparılan yoxlama nəticəsində ortaya 17 pozuntu çıxıb.

Gəlinciyə bənzəmək üçün 117 min funt sterlinq xərclədi

Amsterdam sakini olan bir qadın Barbi gəlinciyinə bənzəmək üçün xarici görünüşünə 117 min funt sterlinq xərcləyib. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. 40 yaşlı Konstansiya Dimola sinəsinin böyüdülməsi üçün beş əməliyyat keçirib. Bundan başqa, gözlərinin quruluşunun dəyişməsi, dodaqlarının böyüdülməsi, üz ovalının yaradılması, burnunun korreksiyası üçün də silsilə əməliyyat keçirmək zorunda qalıb. Qadın etiraf edib ki, dünyada ən böyük sinənin sahibi olmağı arzulayırdı: "Mənim 5 yaşım olanda öz Barbi gəlinciyimə baxırdım və ona bənzəmək istəyirdim".

Dimolanın sözlərinə görə, küçədə onu görənlər xarici görünüşünü tənqid edirlər. Sarışın qadın deyir ki, bir dəfə yolda tanımadığı qadın ona yaxınlaşaraq, "sən ecinnəsən" deyib: "Mağazaya gedəndə insanlar məni lağa qoyurlar. Onlar məni "çirkin", "qorxunc" və başqa xoşagəlməz sözlərlə təhqir edirlər. Amma əsas odur ki, bu durum mənə sərif edir. Qalan heç nəyin mənim üçün əhəmiyyəti yoxdur".

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 3.050